

Inventar iconografic antroposofic al creștinismului

Personaje biblice, sfinți catolici, evenimente creștine și ființe spirituale cu
reprezentări vizuale distincte în opera lui Rudolf Steiner

Document de cercetare pregătit pentru Doru Nastasa

Iulie 2026

Cuprins

Notă metodologică	10
0.1 Clasificarea dovezilor	10
Cum se folosește inventarul	11
I Personaje biblice și evanghelice	12
1 Hristos - Ființa solară, Reprezentantul Omenirii și Fantoma Învierii	14
1.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	14
1.2 Repere GA principale	14
1.3 Elemente de urmărit în pictură	14
1.4 Precauție metodologică	14
1.5 Termeni de căutare	15
2 Iisus din Nazaret	16
2.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	16
2.2 Repere GA principale	16
2.3 Elemente de urmărit în pictură	16
2.4 Precauție metodologică	16
2.5 Termeni de căutare	16
3 Copilul Iisus nathanic	17
3.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	17
3.2 Repere GA principale	17
3.3 Elemente de urmărit în pictură	17
3.4 Precauție metodologică	17
3.5 Termeni de căutare	17
4 Copilul Iisus solomonic	18
4.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	18
4.2 Repere GA principale	18
4.3 Elemente de urmărit în pictură	18
4.4 Precauție metodologică	18
4.5 Termeni de căutare	18
5 Fecioara Maria nathanică	19
5.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	19
5.2 Repere GA principale	19
5.3 Elemente de urmărit în pictură	19
5.4 Termeni de căutare	19
6 Maria solomonică și cele două Marii	20
6.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	20
6.2 Repere GA principale	20
6.3 Elemente de urmărit în pictură	20
6.4 Precauție metodologică	20
6.5 Termeni de căutare	20

7 Cei doi Iosif	21
7.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	21
7.2 Repere GA principale	21
7.3 Elemente de urmărit în pictură	21
7.4 Precauție metodologică	21
7.5 Termeni de căutare	21
8 Elisabeta și Ioan Botezătorul încă nenăscut	22
8.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	22
8.2 Repere GA principale	22
8.3 Elemente de urmărit în pictură	22
8.4 Precauție metodologică	22
8.5 Termeni de căutare	22
9 Ilie - Ioan Botezătorul	23
9.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	23
9.2 Repere GA principale	23
9.3 Elemente de urmărit în pictură	23
9.4 Precauție metodologică	23
9.5 Termeni de căutare	23
10 Lazăr - Ioan Evanghelistul	24
10.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	24
10.2 Repere GA principale	24
10.3 Elemente de urmărit în pictură	24
10.4 Termeni de căutare	24
11 Apostolul Pavel	25
11.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	25
11.2 Repere GA principale	25
11.3 Elemente de urmărit în pictură	25
11.4 Precauție metodologică	25
11.5 Termeni de căutare	25
12 Cei doisprezece apostoli	26
12.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	26
12.2 Repere GA principale	26
12.3 Elemente de urmărit în pictură	26
12.4 Precauție metodologică	26
12.5 Termeni de căutare	26
13 Maria Magdalena	27
13.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	27
13.2 Repere GA principale	27
13.3 Elemente de urmărit în pictură	27
13.4 Precauție metodologică	27
13.5 Termeni de căutare	27
14 Iosif din Arimateea	28
14.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	28
14.2 Repere GA principale	28
14.3 Elemente de urmărit în pictură	28
14.4 Precauție metodologică	28
14.5 Termeni de căutare	28
15 Adam	29
15.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	29
15.2 Repere GA principale	29
15.3 Elemente de urmărit în pictură	29
15.4 Precauție metodologică	29
15.5 Termeni de căutare	29

16 Eva	30
16.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	30
16.2 Repere GA principale	30
16.3 Elemente de urmărit în pictură	30
16.4 Precauție metodologică	30
16.5 Termeni de căutare	30
17 Cain și Abel	31
17.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	31
17.2 Repere GA principale	31
17.3 Elemente de urmărit în pictură	31
17.4 Precauție metodologică	31
17.5 Termeni de căutare	31
18 Noe	32
18.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	32
18.2 Repere GA principale	32
18.3 Elemente de urmărit în pictură	32
18.4 Precauție metodologică	32
18.5 Termeni de căutare	32
19 Melchisedec	33
19.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	33
19.2 Repere GA principale	33
19.3 Elemente de urmărit în pictură	33
19.4 Precauție metodologică	33
19.5 Termeni de căutare	33
20 Avraam	34
20.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	34
20.2 Repere GA principale	34
20.3 Elemente de urmărit în pictură	34
20.4 Precauție metodologică	34
20.5 Termeni de căutare	34
21 Iacov-Israel și cei doisprezece fii	35
21.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	35
21.2 Repere GA principale	35
21.3 Elemente de urmărit în pictură	35
21.4 Precauție metodologică	35
21.5 Termeni de căutare	35
22 Moise	36
22.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	36
22.2 Repere GA principale	36
22.3 Elemente de urmărit în pictură	36
22.4 Precauție metodologică	36
22.5 Termeni de căutare	36
23 David și Solomon - cele două linii genealogice	37
23.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	37
23.2 Repere GA principale	37
23.3 Elemente de urmărit în pictură	37
23.4 Termeni de căutare	37
24 Hiram, Solomon și Regina din Saba	38
24.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	38
24.2 Repere GA principale	38
24.3 Elemente de urmărit în pictură	38
24.4 Precauție metodologică	38
24.5 Termeni de căutare	38

25 Iezechiel	39
25.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	39
25.2 Repere GA principale	39
25.3 Elemente de urmărit în pictură	39
25.4 Precauție metodologică	39
25.5 Termeni de căutare	39
26 Daniel	40
26.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	40
26.2 Repere GA principale	40
26.3 Elemente de urmărit în pictură	40
26.4 Precauție metodologică	40
26.5 Termeni de căutare	40
27 Iona	41
27.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	41
27.2 Repere GA principale	41
27.3 Elemente de urmărit în pictură	41
27.4 Precauție metodologică	41
27.5 Termeni de căutare	41
II Sfinți catolici și figuri creștine	42
28 Francisc de Assisi	44
28.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	44
28.2 Repere GA principale	44
28.3 Elemente de urmărit în pictură	44
28.4 Termeni de căutare	44
29 Elisabeta de Turingia	45
29.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	45
29.2 Repere GA principale	45
29.3 Elemente de urmărit în pictură	45
29.4 Precauție metodologică	45
29.5 Termeni de căutare	45
30 Augustin	46
30.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	46
30.2 Repere GA principale	46
30.3 Elemente de urmărit în pictură	46
30.4 Precauție metodologică	46
30.5 Termeni de căutare	46
31 Toma d'Aquino	47
31.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	47
31.2 Repere GA principale	47
31.3 Elemente de urmărit în pictură	47
31.4 Precauție metodologică	47
31.5 Termeni de căutare	47
32 Dominic și curentul dominican	48
32.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	48
32.2 Repere GA principale	48
32.3 Elemente de urmărit în pictură	48
32.4 Precauție metodologică	48
32.5 Termeni de căutare	48
33 Ioana d'Arc	49
33.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	49
33.2 Repere GA principale	49
33.3 Elemente de urmărit în pictură	49

33.4	Precauție metodologică	49
33.5	Termeni de căutare	49
34	Ignațiu de Loyola	50
34.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	50
34.2	Repere GA principale	50
34.3	Elemente de urmărit în pictură	50
34.4	Precauție metodologică	50
34.5	Termeni de căutare	50
35	Ulfila - Wulfila	51
35.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	51
35.2	Repere GA principale	51
35.3	Elemente de urmărit în pictură	51
35.4	Precauție metodologică	51
35.5	Termeni de căutare	51
III	Evenimente creștine majore	52
36	Buna Vestire	54
36.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	54
36.2	Repere GA principale	54
36.3	Elemente de urmărit în pictură	54
36.4	Precauție metodologică	54
36.5	Termeni de căutare	54
37	Vizitația	55
37.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	55
37.2	Repere GA principale	55
37.3	Elemente de urmărit în pictură	55
37.4	Termeni de căutare	55
38	Nașterea Domnului - Imaginația Crăciunului	56
38.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	56
38.2	Repere GA principale	56
38.3	Elemente de urmărit în pictură	56
38.4	Termeni de căutare	56
39	Iisus la doisprezece ani în Templu	57
39.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	57
39.2	Repere GA principale	57
39.3	Elemente de urmărit în pictură	57
39.4	Precauție metodologică	57
39.5	Termeni de căutare	57
40	Botezul în Iordan	58
40.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	58
40.2	Repere GA principale	58
40.3	Elemente de urmărit în pictură	58
40.4	Termeni de căutare	58
41	Ispitirea în pustiu	59
41.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	59
41.2	Repere GA principale	59
41.3	Elemente de urmărit în pictură	59
41.4	Precauție metodologică	59
41.5	Termeni de căutare	59
42	Nunta din Cana	60
42.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	60
42.2	Repere GA principale	60

42.3 Elemente de urmărit în pictură	60
42.4 Precauție metodologică	60
42.5 Termeni de căutare	60
43 Schimbarea la Față	61
43.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	61
43.2 Repere GA principale	61
43.3 Elemente de urmărit în pictură	61
43.4 Precauție metodologică	61
43.5 Termeni de căutare	61
44 Ridicarea lui Lazăr	62
44.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	62
44.2 Repere GA principale	62
44.3 Elemente de urmărit în pictură	62
44.4 Termeni de căutare	62
45 Cina cea de Taină și Euharistia	63
45.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	63
45.2 Repere GA principale	63
45.3 Elemente de urmărit în pictură	63
45.4 Precauție metodologică	63
45.5 Termeni de căutare	63
46 Golgota și Crucificarea	64
46.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	64
46.2 Repere GA principale	64
46.3 Elemente de urmărit în pictură	64
46.4 Precauție metodologică	64
46.5 Termeni de căutare	64
47 Învierea	65
47.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	65
47.2 Repere GA principale	65
47.3 Elemente de urmărit în pictură	65
47.4 Termeni de căutare	65
48 Înălțarea	66
48.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	66
48.2 Repere GA principale	66
48.3 Elemente de urmărit în pictură	66
48.4 Precauție metodologică	66
48.5 Termeni de căutare	66
49 Pogorârea Duhului Sfânt - Rusaliile	67
49.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	67
49.2 Repere GA principale	67
49.3 Elemente de urmărit în pictură	67
49.4 Precauție metodologică	67
49.5 Termeni de căutare	67
50 Apariția Hristosului eteric	68
50.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	68
50.2 Repere GA principale	68
50.3 Elemente de urmărit în pictură	68
50.4 Precauție metodologică	68
50.5 Termeni de căutare	68
51 Apocalipsa - Femeia solară, Dragonul, Mielul și Fiara	69
51.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	69
51.2 Repere GA principale	69
51.3 Elemente de urmărit în pictură	69

51.4	Precauție metodologică	69
51.5	Termeni de căutare	69
52	Graalul și Parsifal	70
52.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	70
52.2	Repere GA principale	70
52.3	Elemente de urmărit în pictură	70
52.4	Precauție metodologică	70
52.5	Termeni de căutare	70
53	Imaginația de Paști	71
53.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	71
53.2	Repere GA principale	71
53.3	Elemente de urmărit în pictură	71
53.4	Precauție metodologică	71
53.5	Termeni de căutare	71
54	Imaginația de Sânziene - Sfântul Ioan și Treimea cosmică	72
54.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	72
54.2	Repere GA principale	72
54.3	Elemente de urmărit în pictură	72
54.4	Precauție metodologică	72
54.5	Termeni de căutare	72
55	Imaginația de Mihail	73
55.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	73
55.2	Repere GA principale	73
55.3	Elemente de urmărit în pictură	73
55.4	Termeni de căutare	73
IV	Ființe spirituale	74
56	Spiritul-Tată	76
56.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	76
56.2	Repere GA principale	76
56.3	Elemente de urmărit în pictură	76
56.4	Precauție metodologică	76
56.5	Termeni de căutare	76
57	Duhul Sfânt	77
57.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	77
57.2	Repere GA principale	77
57.3	Elemente de urmărit în pictură	77
57.4	Precauție metodologică	77
57.5	Termeni de căutare	77
58	Iahve-Iehova și cei șapte Elohim	78
58.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	78
58.2	Repere GA principale	78
58.3	Elemente de urmărit în pictură	78
58.4	Precauție metodologică	78
58.5	Termeni de căutare	78
59	Sophia și Anthropos-Sophia	79
59.1	Pasaj-sursă sau formulare justificativă	79
59.2	Repere GA principale	79
59.3	Elemente de urmărit în pictură	79
59.4	Precauție metodologică	79
59.5	Termeni de căutare	79

60 Arhanghelul Mihail	80
60.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	80
60.2 Repere GA principale	80
60.3 Elemente de urmărit în pictură	80
60.4 Termeni de căutare	80
61 Arhanghelul Gabriel	81
61.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	81
61.2 Repere GA principale	81
61.3 Elemente de urmărit în pictură	81
61.4 Precauție metodologică	81
61.5 Termeni de căutare	81
62 Arhanghelul Rafael	82
62.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	82
62.2 Repere GA principale	82
62.3 Elemente de urmărit în pictură	82
62.4 Precauție metodologică	82
62.5 Termeni de căutare	82
63 Arhanghelul Uriel	83
63.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	83
63.2 Repere GA principale	83
63.3 Elemente de urmărit în pictură	83
63.4 Termeni de căutare	83
64 Îngerul păzitor	84
64.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	84
64.2 Repere GA principale	84
64.3 Elemente de urmărit în pictură	84
64.4 Precauție metodologică	84
64.5 Termeni de căutare	84
65 Îngeri, Arhangheli și Arhai	85
65.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	85
65.2 Repere GA principale	85
65.3 Elemente de urmărit în pictură	85
65.4 Precauție metodologică	85
65.5 Termeni de căutare	85
66 Exusiai, Dynamis și Kyriotetes	86
66.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	86
66.2 Repere GA principale	86
66.3 Elemente de urmărit în pictură	86
66.4 Precauție metodologică	86
66.5 Termeni de căutare	86
67 Tronuri, Heruvimi și Serafimi	87
67.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	87
67.2 Repere GA principale	87
67.3 Elemente de urmărit în pictură	87
67.4 Precauție metodologică	87
67.5 Termeni de căutare	87
68 Lucifer	88
68.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	88
68.2 Repere GA principale	88
68.3 Elemente de urmărit în pictură	88
68.4 Termeni de căutare	88
69 Ahriman	89
69.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	89

69.2 Repere GA principale	89
69.3 Elemente de urmărit în pictură	89
69.4 Termeni de căutare	89
70 Asuras	90
70.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	90
70.2 Repere GA principale	90
70.3 Elemente de urmărit în pictură	90
70.4 Precauție metodologică	90
70.5 Termeni de căutare	90
71 Sorat	91
71.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	91
71.2 Repere GA principale	91
71.3 Elemente de urmărit în pictură	91
71.4 Precauție metodologică	91
71.5 Termeni de căutare	91
72 Satan și Mammon	92
72.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	92
72.2 Repere GA principale	92
72.3 Elemente de urmărit în pictură	92
72.4 Precauție metodologică	92
72.5 Termeni de căutare	92
73 Gnomii	93
73.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	93
73.2 Repere GA principale	93
73.3 Elemente de urmărit în pictură	93
73.4 Precauție metodologică	93
73.5 Termeni de căutare	93
74 Ondinele	94
74.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	94
74.2 Repere GA principale	94
74.3 Elemente de urmărit în pictură	94
74.4 Termeni de căutare	94
75 Silfele	95
75.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	95
75.2 Repere GA principale	95
75.3 Elemente de urmărit în pictură	95
75.4 Precauție metodologică	95
75.5 Termeni de căutare	95
76 Salamandrele - spiritele focului	96
76.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă	96
76.2 Repere GA principale	96
76.3 Elemente de urmărit în pictură	96
76.4 Termeni de căutare	96
Concluzii metodologice	97
Bibliografie de lucru	98

Notă metodologică

Lucrarea urmărește un obiectiv precis: identificarea motivelor din opera lui Rudolf Steiner care pot conduce la o **reprezentare vizuală diferită de iconografia creștină obișnuită** și care pot fi comparate, ulterior, cu pictura lui Arsenie Boca. Nu se afirmă automat o influență; documentul construiește o listă de indicii verificabile.

Au fost incluse numai patru categorii, conform cerinței: **personaje biblice, sfinți catolici și câteva figuri creștine explicit cerute, evenimente creștine majore și ființe spirituale**. Numele pentru care nu a fost identificat un motiv vizual distinct au fost omise, pentru a evita o listă artificială.

0.1 Clasificarea dovezilor

A - indicație vizuală directă: Steiner descrie forma, culoarea, gestul sau compoziția artistică.

B - interpretare iconografică directă: Steiner explică esoteric un element deja prezent în artă sau Scriptură.

C - asociere spirituală directă: Steiner unește personaje, identități sau corpuri spirituale, permițând o reprezentare compozită.

D - posibilitate iconografică dedusă: imaginea rezultă din doctrină, dar Steiner nu spune explicit că trebuie pictată astfel.

Citatele sunt scurte și traduse orientativ după textele online. Pentru citare academică trebuie verificată ediția germană, data conferinței și traducerea folosită. La comparația cu pictura lui Arsenie Boca, un singur element comun nu constituie dovadă; devin relevante **grupurile de elemente rare**, repetate și asociate în același mod.

Cum se folosește inventarul

Pentru fiecare fișă sunt evidențiate: motivul vizual, tipul dovezii, pasajul justificativ, reperele GA și elementele concrete de urmărit. Secțiunea „Precauție metodologică” indică locurile unde transpunerea artistică este posibilă, dar nu este prescrisă explicit de Steiner.

Partea I

Personaje biblice și evanghelice

Această parte include figurile biblice pentru care Steiner oferă o interpretare ce poate schimba fizionomia, attributele, relațiile dintre personaje, aurele sau compoziția scenei. Personajele fără un motiv iconografic specific nu sunt reluate.

Hristos - Ființa solară, Reprezentantul Omenirii și Fantoma Învierii

Clasificare: A/C/D - nucleul iconografiei antroposofice creștine

Element vizual distinct: Hristos poate apărea ca Ființă solară, ca trup arhetipal transparent al Învierii, ca Spirit al Pământului și ca figură fără barbă între Lucifer și Ahriman; caracterul androgin este o deducție prudentă, nu o poruncă picturală directă.

Steiner suprapune mai multe imagini: Hristos coboară din sfera solară, intră în învelișurile lui Iisus la Botezul în Iordan, devine prin Golgota Spiritul Pământului și învie ca „Fantoma” pură a corpului fizic. În grupul sculptural de la Goetheanum, figura centrală nu atacă puterile adverse; iubirea și echilibrul ei le fac să se învingă singure.

O reprezentare inspirată antroposofic poate combina un chip tânăr și fără barbă, o luminozitate solară, un corp transparent, brațe orientate în direcții opuse și prezența lui Lucifer deasupra și a lui Ahriman dedesubt. Chipul poate depăși polaritatea sexuală, dar afirmația „Hristos trebuie pictat androgin” nu a fost identificată ca formulare directă a lui Steiner.

1.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Fantoma pură a corpului fizic s-a ridicat din mormânt.” - traducere scurtă după GA 131, 11 octombrie 1911.

„Hristos este Spiritul Pământului.” - formulare sintetică după GA 103.

Surse: [GA 103](#), [GA 118](#), [GA 131 - 11 octombrie 1911](#), [GA 159 - Hristos, Lucifer și Ahriman](#), GA 289.

1.2 Repere GA principale

[GA 103](#); [GA 118](#); [GA 131](#); [GA 152](#); [GA 159](#); GA 289

1.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos foarte luminos, transparent sau alcătuit dintr-o rețea de forțe, nu din carne grea.
- Chip fără barbă ori cu trăsături simultan masculine și feminine.
- Brațul stâng și brațul drept orientate diferit, fără gest de luptă fizică.
- Lucifer plasat sus, frumos și înaripat; Ahriman jos, osos, mineralizat ori prins în stâncă.
- Soarele, globul Pământului sau un curent luminos care unește Hristos cu Pământul.

1.4 Precauție metodologică

Caracterul solar, Fantoma și compoziția Hristos-Lucifer-Ahriman sunt bine atestate. Androginia este o interpretare a figurii ca Reprezentant al întregii omeniri și a fizionomiei fără barbă; nu trebuie

prezentată drept citat direct.

1.5 Termeni de căutare

Christ Being, Phantom physical body, Representative of Humanity, beardless Christ, Christ Spirit of Earth

Iisus din Nazaret

Clasificare: C/D - purtătorul uman al Ființei Hristice

Element vizual distinct: Iisus poate fi reprezentat ca un organism uman pregătit în etape, cu schimbarea Eului la doisprezece ani și cu intrarea Ființei Hristice la Botez.

În terminologia lui Steiner, Iisus din Nazaret și Hristos nu sunt inițial aceeași individualitate. Trupurile fizic, eteric și astral ale lui Iisus sunt pregătite prin cele două linii ale copilăriei, sunt locuite de Eul lui Zarathustra între doisprezece și treizeci de ani, iar la Botez devin purtătoarele Ființei Hristice.

Vizual, această doctrină poate conduce la imagini cu straturi concentrice, un Eu sau o stea care părăsește trupul, ori o Ființă solară care intră de sus. Aceasta este o transpunere doctrinară, nu un canon pictural oferit de Steiner.

2.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 131): după Botez, constituția lui Hristos-Iisus cuprindea trupurile lui Iisus și Ființa Hristică, fără un Eu omenesc obișnuit.

2.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 123](#); [GA 131](#); [GA 148](#)

2.3 Elemente de urmărit în pictură

- Un curent solar care intră în Iisus la Botez.
- O stea, un chip sau o prezență care părăsește organismul înaintea intrării lui Hristos.
- Trei învelișuri luminoase în jurul corpului.

2.4 Precauție metodologică

Steiner descrie constituția, nu o schemă obligatorie pentru pictori. Orice reprezentare pe straturi este o deducție de nivel D.

2.5 Termeni de căutare

Jesus of Nazareth sheaths, Baptism Christ Being, Zarathustra Ego

Copilul Iisus nathanic

Clasificare: A/C - unul dintre cei doi copii Iisus

Element vizual distinct: Copil pur, asociat sufletului adamic neîncarnat, cu Nirmanakaya lui Buddha plutind deasupra lui și cu o aură de iubire lipsită de înțelepciune lumească.

Copilul din Evanghelia după Luca este descris ca purtător al părții neîncarnate și neatinse de cădere a sufletului lui Adam. Steiner îl prezintă ca lipsit de experiență pământească, dar înzestrat cu o forță spontană a iubirii.

Deasupra lui ar lucra Nirmanakaya lui Buddha. O imagine antroposofică poate așeza deasupra Pruncului o formă spirituală orientală, un lotus sau o aură suplimentară, distinctă de aureola creștină obișnuită.

3.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Nirmanakaya lui Buddha plutea deasupra capului copilului Iisus nathanic.” - traducere sintetică după GA 114.

3.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 148](#); [GA 152](#)

3.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două aure suprapuse: aura Pruncului și o formă spirituală deasupra.
- Lotus, raze orientale sau un chip spiritual asociat Pruncului.
- Contrastul dintre inocență afectivă și lipsa unei expresii intelectuale precoc.

3.4 Precauție metodologică

Prezența lui Buddha este doctrinară și directă; forma concretă a Nirmanakaye nu este fixată de Steiner într-un canon pictural.

3.5 Termeni de căutare

Nathan Jesus child, Adam soul, Buddha Nirmanakaya

Copilul Iisus solomonic

Clasificare: C - al doilea copil Iisus, purtător al Eului lui Zarathustra

Element vizual distinct: Copil regal, matur și precoce, asociat magilor și curentului zarathustrian; poate fi reprezentat distinct de copilul nathanic.

Copilul din Evanghelia după Matei aparține liniei lui Solomon și poartă, potrivit lui Steiner, Eul lui Zarathustra. El este mai matur, mai inteligent și mai legat de curentul regal și de înțelepciunea magilor.

La doisprezece ani, Eul lui Zarathustra trece în copilul nathanic. O compoziție poate arăta două Pruncuri sau doi copii diferiți, unul regal și solar-zarathustrian, altul pur și lunar-adamic, uniți ulterior printr-un curent luminos.

4.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 114 și GA 123): Eul lui Zarathustra a locuit copilul solomonic și a trecut apoi în copilul nathanic.

4.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 123](#); [GA 148](#)

4.3 Elemente de urmărit în pictură

- Doi copii Iisus reprezentați concomitent sau în registre paralele.
- Magii orientați spre copilul regal, păstorii spre copilul nathanic.
- Un Eu, o stea sau o rază care trece de la un copil la celălalt la doisprezece ani.

4.4 Precauție metodologică

Reprezentarea simultană a celor doi copii este o consecință directă a doctrinei, dar forma razei de transfer este dedusă.

4.5 Termeni de căutare

Solomon Jesus child, two Jesus children, Zarathustra Ego

Fecioara Maria nathanică

Clasificare: A/C - Maria din linia lui Luca și figura centrală a Imaginației Crăciunului

Element vizual distinct: Maria poate fi alcătuită din nori și din forțe cosmice: Pământ-Lună în veșmânt, Soare la piept și stele în jurul capului.

În Imaginația Crăciunului, Steiner descrie o Fecioară cosmică: partea inferioară este legată de gravitația Pământului și de Lună, regiunea pieptului de forțe solare și mercuriale, iar chipul și ochii de lumina stelelor. Pruncul se condensează ca un Soare pe brațul ei.

Această imagine depășește simpla aureolă: corpul Mariei devine o hartă a cosmosului. Veșmântul, norii, stelele, Luna și Pruncul solar trebuie analizate ca sistem, nu izolat.

5.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Unul dintre capetele din nori se condensează în Soarele care se odihnește pe brațul Mariei: copilul Iisus.” - traducere după GA 229, 6 octombrie 1923.

5.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 148](#); [GA 229](#) - Imaginația Crăciunului

5.3 Elemente de urmărit în pictură

- Maria ieșind din nori sau formată din nori.
- Veșmânt cu zone lunare, terestre, solare și stelare.
- Pruncul ca disc ori sferă solară.
- Ochii și chipul Mariei luminoase din interior.
- Colorație de curcubeu în jurul Pământului sau veșmântului.

5.4 Termeni de căutare

Christmas Imagination Mary clouds, cosmic Madonna, Jesus child Sun

Maria solomonică și cele două Marii

Clasificare: C/D - dublarea familiei evanghelice

Element vizual distinct: Două Marii distincte, una legată de păstori și linia nathanică, alta de magi și linia solomonică; ulterior, sufletele lor se reunesc într-o configurație maternă complexă.

Steiner consideră că Evangheliile descriu două familii diferite. Maria solomonică este asociată liniei regale, magilor și fugii în Egipt; Maria nathanică este asociată păstorilor, interiorității și copilului pur.

O imagine inspirată de această concepție poate dubla figura Mariei, poate reuni două chipuri într-unul sau poate arăta o prezență maternă spirituală care se suprapune mamei pământești. Această ultimă formă este dedusă din relatarea unirii sufletești.

6.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 114): cele două Evangheliile ale copilăriei se referă la două familii și două mame cu același nume.

6.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 123](#)

6.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două chipuri ale Mariei sau două scene paralele ale Nașterii.
- Magii și păstori separați în două registre, nu reușiți în aceeași iesle.
- O formă transparentă maternă suprapusă Mariei rămase în viață.

6.4 Precauție metodologică

Dubla Maria este explicită în sistem; suprapunerea vizuală a sufletelor este o posibilitate artistică de nivel D.

6.5 Termeni de căutare

two Marys, Solomon Mary, Nathan Mary

Cei doi Iosif

Clasificare: C/D - două familii și două genealogii

Element vizual distinct: Doi bărbați cu același nume, aparținând liniilor lui Solomon și Nathan, pot fi diferențiați prin registrul regal și cel preotesc-interior.

Cele două genealogii presupun, pentru Steiner, doi Iosif. Iosif solomonic aparține mediului regal al Evangheliei după Matei; Iosif nathanic aparține curentului Evangheliei după Luca.

Iconografic, apariția a doi Iosif sau diferențierea lor prin culori, veșminte, arhitecturi și grupuri de personaje ar constitui un indiciu rar. Steiner nu oferă fizionomii individuale.

7.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 114 și GA 123): liniile genealogice distincte implică două familii ale copilăriei.

7.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 123](#)

7.3 Elemente de urmărit în pictură

- Doi Iosif în compoziții paralele.
- Un Iosif asociat magilor și Egiptului; celălalt păstorilor și Templului.
- Semne regale versus semne preoțești sau lunare.

7.4 Precauție metodologică

Nu există indicație fizionomică directă; numai dublarea este doctrinară.

7.5 Termeni de căutare

two Josephs Jesus, Nathan Joseph, Solomon Joseph

Elisabeta și Ioan Botezătorul încă nenăscut

Clasificare: A/C - Vizitația ca transfer spiritual

Element vizual distinct: O rază sau un curent pornește de la copilul Iisus nathanic și de la Nirmanakaya lui Buddha către Elisabeta și embrionul lui Ioan.

Vizitația este reinterpretată ca eveniment suprasensibil. Prezența Mariei și a copilului nathanic permite forțelor Nirmanakaye lui Buddha să trezească Eul fostului Ilie în Ioan încă nenăscut.

O pictură poate face vizibilă legătura dintre pântecul celor două femei, poate plasa o formă spirituală deasupra Mariei și poate reprezenta Ioan în pântec ca fiind iluminat sau mișcat de un curent exterior.

8.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Nirmanakaya lui Buddha lucra asupra Eului fostului Ilie - acum Eul lui Ioan Botezătorul.”
- traducere sintetică după GA 114, 20 septembrie 1909.

8.2 Repere GA principale

GA 114 - 20 septembrie 1909

8.3 Elemente de urmărit în pictură

- Rază între pântecul Mariei și al Elisabetei.
- Copilul Ioan reprezentat în interiorul Elisabetei.
- Buddha, lotus ori o aură orientală deasupra copilului Iisus.
- Mișcare, salt sau iluminare în jurul embrionului lui Ioan.

8.4 Precauție metodologică

Asocierea budistă este directă; forma vizuală exactă a curentului este dedusă.

8.5 Termeni de căutare

Visitation Buddha Nirmanakaya, John Baptist womb, Mary Elizabeth Steiner

Ilie - Ioan Botezătorul

Clasificare: B/C - aceeași individualitate și același curent profetic

Element vizual distinct: Ilie și Ioan pot fi asociați prin același chip, aceeași aură sau un curent continuu; în extensie, individualitatea este legată de Rafael și Novalis.

Steiner dezvoltă identificarea evanghelică dintre Ilie și Ioan Botezătorul și o extinde într-o succesiune spirituală. Forțele lui Ilie nu ar fi fost limitate complet la un singur corp, ci ar fi lucrat asupra poporului și, ulterior, asupra grupului apostolic.

Într-o pictură, Ilie și Ioan pot avea aceeași fizionomie, aceeași culoare sau o singură coloană luminoasă. Asocierea cu Rafael permite introducerea motivelor Madonei și ale artei renaștentiste, dar aceasta trebuie tratată ca un al doilea nivel al relației.

9.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Aceeași individualitate a trăit în Ilie, în Ioan Botezătorul, în Rafael și în Novalis.” - traducere după GA 133.

9.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 133 - 20 mai 1912](#); [GA 155](#); [GA 238](#)

9.3 Elemente de urmărit în pictură

- Chipuri intenționat asemănătoare ale lui Ilie și Ioan.
- Aceeași aură, aceeași culoare sau aceeași direcție a razelor.
- Ilie sus și Ioan jos, uniți printr-o axă de reîncarnare.
- Trimiteri discrete la Rafael: Madonă, culori sau compoziții renaștentiste.

9.4 Precauție metodologică

Rafael și Novalis nu sunt personaje biblice, dar pot apărea ca ecouri vizuale în aceeași fișă; nu sunt dezvoltate separat în această lucrare.

9.5 Termeni de căutare

Elijah John Baptist Raphael, same individuality Elijah John

Lazăr - Ioan Evanghelistul

Clasificare: B/C - învierea lui Lazăr ca inițiere și transformare în autorul Evangheliei

Element vizual distinct: Lazăr poate ieși din mormânt purtând deja simbolurile lui Ioan: cartea, vulturul, potirul sau poziția ucenicului iubit.

Steiner consideră ridicarea lui Lazăr o inițiere publică. Cel chemat din mormânt devine omul care poate mărturisi Logosul și scrie Evanghelia după Ioan.

Iconografic, giulgiurile pot deveni veșmânt apostolic, mormântul poate conține cartea Evangheliei, iar chipul lui Lazăr poate coincide cu cel al lui Ioan. Este unul dintre cele mai clare cazuri în care două personaje tradițional separate pot fi unite.

10.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Inițierea lui Lazăr, transformarea lui în autorul Evangheliei lui Ioan.” - traducere după GA 112, 2 iulie 1909.

10.2 Repere GA principale

[GA 8](#); [GA 112 - 2 iulie 1909](#); [GA 117a](#)

10.3 Elemente de urmărit în pictură

- Lazăr cu vulturul sau cartea lui Ioan.
- Un chip dublu Lazăr-Ioan.
- Giulgiuri transformate în veșmânt apostolic.
- O rază ori un Cuvânt care intră în Lazăr la chemarea lui Hristos.

10.4 Termeni de căutare

Lazarus John Evangelist, raising Lazarus initiation, author John Gospel

Apostolul Pavel

Clasificare: B/C - model al vederii Hristosului eteric

Element vizual distinct: Pavel poate fi reprezentat pe drumul Damascului nu doar orbit de lumină, ci văzând o formă eterică a lui Hristos, fără corp fizic.

Pentru Steiner, întâlnirea de la Damasc este o percepție obiectivă a Hristosului în lumea eterică. Pavel recunoaște că Ființa văzută este aceeași cu Hristos cel răstignit.

O imagine distinctă poate separa lumina fizică de forma eterică: Hristos apare ca trup de forțe, fără a coborî corporal din cer. Pavel poate vedea ceea ce ceilalți însoțitori nu percep.

11.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 118): experiența lui Pavel este anticiparea percepției Hristosului eteric de către omenirea viitoare.

11.2 Repere GA principale

[GA 118](#); [GA 131](#); [GA 139](#)

11.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos transparent sau eteric, nu corporal.
- Diferență între ceea ce vede Pavel și ceea ce văd însoțitorii.
- O aură care se deschide ca un organ de percepție în jurul capului lui Pavel.

11.4 Precauție metodologică

Steiner nu descrie compoziția picturală în detaliu; caracterul eteric al apariției este însă esențial.

11.5 Termeni de căutare

Paul Damascus etheric Christ, Damascus event Steiner

Cei doisprezece apostoli

Clasificare: B/D - imagine a omului duodecuplu și a zodiacului

Element vizual distinct: Apostolii pot fi organizați ca douăsprezece componente ale omului sau ca un cerc zodiacal în jurul lui Hristos-Lambul.

Steiner interpretează numele și grupul apostolilor în raport cu structura duodecuplă a omului. Hristos este capul sau centrul, iar apostolii exprimă funcții diferențiate ale întregului organism spiritual.

Această lectură permite dispuneri zodiacale, culori distincte pentru fiecare apostol, poziții anatomice sau raze care converg spre Hristos. Identificarea exactă a fiecărui apostol cu un semn diferă în surse și trebuie verificată înainte de concluzii punctuale.

12.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Numele celor doisprezece apostoli indică relația lor cu Domnul... omul este o ființă în douăsprezece părți.” - traducere după GA 94.

12.2 Repere GA principale

[GA 94 - 5 noiembrie 1906](#); [GA 103](#); [GA 112](#)

12.3 Elemente de urmărit în pictură

- Apostoli dispuși circular, ca zodiac.
- Hristos ca Berbec sau Miel în centru.
- Culori ori gesturi sistematice, nu aleatorii, pentru fiecare apostol.
- Corelații între apostoli și părți ale corpului.

12.4 Precauție metodologică

Nu trebuie atribuit automat fiecărui apostol un semn zodiacal fără verificarea sursei exacte.

12.5 Termeni de căutare

twelve apostles twelvefold human, apostles zodiac Steiner

Maria Magdalena

Clasificare: B/D - figura sufletului eliberat de șapte forțe inferioare

Element vizual distinct: Cele șapte duhuri sau demoni pot fi vizualizați ca șapte curenți, culori ori forme care părăsesc sufletul, iar relația cu Hristos poate fi prezentată ca transformare a corpului astral.

Steiner leagă numărul șapte de constituția sufletească și de procesele de purificare. Maria Magdalena devine imaginea sufletului care trece de la subordonarea față de forțele inferioare la recunoașterea Hristosului înviat.

O reprezentare antroposofică ar putea separa șapte curenți întunecați de o aură reordonată sau ar putea prezenta întâlnirea din grădină ca percepție a Fantomei Învierii, nu doar a unui trup reanimat.

13.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după ciclurile evanghelice): eliberarea de cele șapte puteri este o transformare a constituției sufletești, iar întâlnirea cu Cel Înviat cere o percepție nouă.

13.2 Repere GA principale

[GA 103](#); [GA 112](#); [GA 131](#)

13.3 Elemente de urmărit în pictură

- Șapte forme, raze sau culori care părăsesc ori înconjoară personajul.
- Hristos înviat transparent în scena Noli me tangere.
- Trecerea de la o aură fragmentată la una ordonată.

13.4 Precauție metodologică

Asocierea celor șapte demoni cu o schemă cromatică exactă este dedusă; Steiner nu oferă aici un model de culoare obligatoriu.

13.5 Termeni de căutare

Mary Magdalene seven demons Steiner, Noli me tangere phantom

Iosif din Arimateea

Clasificare: B/C - purtătorul vasului Graalului

Element vizual distinct: Potirul poate primi sângele lui Hristos și poate deveni obiect solar-spiritual, legând Golgota de Graal și de viitoarea cunoaștere a Eului.

În tradiția Graalului folosită de Steiner, Iosif din Arimateea este legat de păstrarea sângelui lui Hristos și de transmiterea unui curent inițiativ occidental.

În pictură, potirul nu este numai obiect liturgic: poate străluci, poate primi raze din rana lui Hristos sau poate fi asociat Lunii, Soarelui și pietrei Graalului. Legătura exactă dintre vas și piatră aparține mai multor straturi ale tradiției.

14.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 144 și ciclurile Graalului): Graalul păstrează impulsul sângelui hristic și îl transmite inițierii occidentale.

14.2 Repere GA principale

[GA 112](#); [GA 144](#); [GA 149](#)

14.3 Elemente de urmărit în pictură

- Potirul sub cruce, primind sângele.
- Potir luminos, solar sau legat de o piatră.
- Iosif din Arimateea integrat într-o compoziție a Graalului, nu doar a Îngropării.

14.4 Precauție metodologică

Unele detalii provin din tradiția Graalului interpretată de Steiner, nu din textul biblic propriu-zis.

14.5 Termeni de căutare

Joseph Arimathea Grail Steiner, Holy Grail blood Christ

Adam

Clasificare: B/C/D - omul primordial, androgin și purtător al Fantomei originare

Element vizual distinct: Adam poate fi reprezentat ca om primordial androgin, ca trup transparent de forțe sau în două ipostaze: Adam căzut și sufletul adamic pur păstrat pentru copilul nathanic.

Steiner descrie omul primordial înaintea separării sexelor ca având o corporalitate plastică și nediferențiată. „Fantoma” corpului fizic era o structură transparentă de forțe, alterată ulterior prin influența luciferică.

În plus, o parte neîncarnată a sufletului lui Adam ar fi fost păstrată și ar fi apărut în copilul Iisus nathanic. Vizual, Adam poate avea o dublură luminoasă sau un alter ego pur, separat de omul căzut.

15.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 11, GA 114 și GA 131): omul originar era o formă de forțe, iar sufletul adamic neafectat de cădere a fost păstrat pentru copilul nathanic.

15.2 Repere GA principale

[GA 11](#); [GA 100](#); [GA 114](#); [GA 131](#)

15.3 Elemente de urmărit în pictură

- Adam cu trăsături androgine.
- Corp transparent sau schelet de lumină în interiorul trupului.
- Dublarea între Adam căzut și o formă pură, neîncarnată.
- Legătură vizuală între Adam și copilul Iisus nathanic.

15.4 Precauție metodologică

Androginia primordială și Fantoma sunt doctrine explicite; forma exactă a dublurii este o transpunere artistică.

15.5 Termeni de căutare

Adam androgynous Steiner, Adam soul Nathan Jesus, physical body Phantom

Eva

Clasificare: B/D - separarea sexelor și intrarea influenței luciferice

Element vizual distinct: Eva poate fi legată de apariția polarității sexuale și de o prezență luciferică luminoasă, nu doar de un șarpe zoologic.

În cosmologia lui Steiner, separarea sexelor este un proces lemurian complex, legat de densificarea corpului, desprinderea Lunii și individualizarea Eului. Influența luciferică oferă libertate, dar introduce și posibilitatea erorii.

O imagine distinctă poate prezenta șarpele ca ființă luminoasă sau înaripată, poate sugera transformarea corpului androgen în două sexe și poate conecta pomul cunoașterii cu dezvoltarea organelor de conștiință.

16.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 11 și GA 101): influența luciferică a pătruns în corpul astral și a făcut posibilă libertatea, odată cu căderea.

16.2 Repere GA principale

GA 11; GA 93; GA 101; GA 107

16.3 Elemente de urmărit în pictură

- Șarpe cu fizionomie umană, aripi sau lumină luciferică.
- Un corp primordial care se desparte în polarități masculine și feminine.
- Pomul cunoașterii asociat frunții, ochilor sau organelor de percepție.

16.4 Precauție metodologică

Steiner oferă cosmologia, nu un desen complet al scenei biblice.

16.5 Termeni de căutare

Eve Lucifer Steiner, separation sexes Lemuria, tree knowledge consciousness

Cain și Abel

Clasificare: B/C - două curente ale omenirii: voința tehnică și devoțiunea pastorală

Element vizual distinct: Frații pot fi reprezentați ca două fluxuri spirituale opuse: unul legat de sânge, pământ și construcție, celălalt de jertfă, revelație și viață pastorală.

În legenda Templului, Steiner amplifică opoziția biblică într-o istorie a două curente: urmașii lui Cain dezvoltă tehnica, arta și construirea lumii; linia lui Abel-Set păstrează revelația, preoția și supunerea față de divin.

Vizual, Cain poate fi asociat focului, metalului, uneltelor și geometriei, iar Abel luminii verticale, altarului și turmei. Uciderea devine și ruptura dintre două moduri de spiritualitate.

17.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 93): curentul lui Cain lucrează creator asupra materiei, iar curentul abelit păstrează revelația primită.

17.2 Repere GA principale

[GA 93](#); [GA 93a](#); [GA 101](#)

17.3 Elemente de urmărit în pictură

- Cain cu foc, metal, ciocan, compas ori forme geometrice.
- Abel cu lumină verticală, altar și animale.
- Două culori sau două axe care continuă în Solomon și Hiram.

17.4 Precauție metodologică

Legenda Templului combină material biblic, masonic și esoteric; nu trebuie confundată cu exegeza biblică tradițională.

17.5 Termeni de căutare

Cain Abel temple legend, sons of Cain Steiner

Noe

Clasificare: B/D - păstrătorul germenilor omenirii prin catastrofa atlanteană

Element vizual distinct: Arca poate fi tratată ca o structură care păstrează formele sau germenii spirituali ai omului și ai regnurilor, iar potopul ca destrămarea Atlantidei.

Steiner citește Potopul ca memorie a transformărilor atmosferice și geologice care au încheiat epoca atlanteană. Noe păstrează germenii unei omeniri postatlanteene și poate fi pus în relație cu funcția lui Manu.

În pictură, arca poate apărea ca microcosmos, corp omenesc sau templu, nu doar ca navă. Animalele pot fi forme-arhetip ori suflete-grup, iar curcubeul poate marca schimbarea atmosferei și a conștiinței.

18.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 11): relatările despre Potop păstrează amintirea sfârșitului Atlantidei și a migrației spre noile centre culturale.

18.2 Repere GA principale

GA 11; GA 100; GA 106; GA 121

18.3 Elemente de urmărit în pictură

- Arca în formă de corp omenesc, templu sau structură geometrică.
- Animale reprezentate ca tipuri spirituale, nu numai perechi zoologice.
- Curcubeul ca semn al unei atmosfere și conștiințe noi.
- Atlantida scufundată în fundal.

18.4 Precauție metodologică

Identitatea simplă Noe-Manu nu este uniform formulată în toate sursele; trebuie evitate echivalările absolute.

18.5 Termeni de căutare

Noah Atlantis Steiner, ark microcosm, Flood post-Atlantean

Melchisedec

Clasificare: B/C - mare inițiat solar manifestat prin corpul eteric al lui Sem

Element vizual distinct: Poate fi pictat ca preot solar, cu pâine și vin, înconjurat de o aură a Soarelui și cu o dublă prezență: individualitatea înaltă și învelișul lui Sem.

Steiner îl prezintă pe Melchisedec ca reprezentant al Misteriilor Soarelui, capabil să se apropie de Avraam prin corpul eteric păstrat al lui Sem. Pâinea și vinul prefigurează impulsul hristic.

O imagine distinctă poate uni coroana și veșmântul sacerdotal cu un disc solar, poate arăta o formă spirituală care folosește un corp pământesc sau poate pune pâinea și vinul în continuitate cu Euharistia.

19.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 123): pentru a se face perceptibil lui Avraam, marele inițiat solar a folosit corpul eteric al lui Sem.

19.2 Repere GA principale

[GA 89](#); [GA 109](#); [GA 123](#); [GA 141](#)

19.3 Elemente de urmărit în pictură

- Disc solar în spatele capului sau al întregului corp.
- Pâine și vin legate prin raze de Hristos ori de Soare.
- Dublă siluetă: inițiatul și învelișul eteric al lui Sem.
- Veșminte simultan regale și sacerdotale.

19.4 Precauție metodologică

Dublarea siluetei este o posibilitate de nivel D; folosirea corpului eteric al lui Sem este doctrinară.

19.5 Termeni de căutare

Melchizedek Sun initiate, Shem etheric body, bread wine Christ

Avraam

Clasificare: B/D - întemeietor al conștiinței ebraice și interlocutor al inițiatului solar

Element vizual distinct: Avraam poate fi reprezentat primind din Soare pâinea și vinul lui Melchisedec, iar chemarea sa poate fi legată de dezvoltarea unei conștiințe centrate în organismul fizic.

În lectura lui Steiner, Avraam inaugurează o formă de percepție spirituală legată mai strâns de corp și de ereditate decât vechea clarvedere. Întâlnirea cu Melchisedec introduce în acest curent o binecuvântare solară.

Vizual, stelele făgăduinței pot fi conectate la descendența biologică, iar Melchisedec poate apărea ca ființă solară. Arborele genealogic devine un organ al misiunii spirituale.

20.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 123): misiunea lui Avraam era legată de formarea unui popor capabil să dezvolte conștiința Eului prin ereditate.

20.2 Repere GA principale

[GA 117](#); [GA 123](#); [GA 353](#)

20.3 Elemente de urmărit în pictură

- Stele coborând într-un arbore genealogic.
- Melchisedec solar oferind pâinea și vinul.
- Un accent pe sânge, inimă ori organele corporale ca purtătoare ale memoriei.

20.4 Precauție metodologică

Ultimul element este o transpunere antropologică, nu o indicație picturală directă.

20.5 Termeni de căutare

Abraham Hebrew mission Steiner, Abraham Melchizedek

Iacov-Israel și cei doisprezece fii

Clasificare: B/D - imagine a structurii duodecuple a poporului și a cosmosului

Element vizual distinct: Cei doisprezece fii pot fi dispuși zodiacal, ca organe ale unui singur Israel spiritual.

Steiner leagă frecvent numărul doisprezece de zodiac și de alcătuirea omului. Triburile lui Israel și apostolii pot fi văzuți ca două manifestări istorice ale aceleiași legi duodecuple.

În pictură, Iacov poate ocupa centrul, cu cei doisprezece fii în cerc, fiecare purtând o culoare, un semn sau un organ simbolic. Scara lui Iacov poate deveni o axă a ierarhiilor spirituale.

21.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 103 și GA 123): structurile de doisprezece reflectă ordinea zodiacală și alcătuirea omului cosmic.

21.2 Repere GA principale

GA 103; GA 123; GA 110

21.3 Elemente de urmărit în pictură

- Cercul celor doisprezece fii în jurul lui Iacov.
- Semne zodiacale sau culori sistematice.
- Scara ca axă între Pământ și ierarhiile cerești.
- Paralelă vizuală cu cei doisprezece apostoli.

21.4 Precauție metodologică

Corespondențele individuale dintre fiecare fiu și fiecare semn trebuie verificate separat.

21.5 Termeni de căutare

twelve tribes zodiac Steiner, Jacob ladder hierarchies

Moise

Clasificare: A/B - coarnele ca floare de lotus și inițiat purtător al memoriei lui Zarathustra

Element vizual distinct: Două coarne, antene sau aripi la rădăcina nasului; rugul aprins ca manifestare hristică; corp eteric legat de Zarathustra.

Steiner interpretează coarnele lui Moise ca simbol al florii de lotus cu două petale, un organ astral situat sub frunte, la rădăcina nasului, care în viitor se va dezvolta ca două antene sau aripi.

În plus, Moise ar fi purtat o copie a corpului eteric al lui Zarathustra, iar Ființa care îl conducea prin rugul aprins și Exod era, în profunzime, Hristos. Aceasta permite o compoziție cu mai multe straturi spirituale.

22.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Floarea de lotus cu două petale... se va desfășura într-o zi în două antene sau aripi. Simbolul se vede în coarnele lui Moise.” - traducere după GA 94, 6 iunie 1906.

22.2 Repere GA principale

GA 94 - 6 iunie 1906; GA 109; GA 122; GA 155

22.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două raze simetrice la baza nasului sau pe frunte.
- Coarne transformate în aripi ori antene luminoase.
- Rugul aprins cu o formă hristică în interior.
- O dublură eterică sau un chip al lui Zarathustra asociat lui Moise.

22.4 Precauție metodologică

Coarnele-lotus sunt o interpretare directă. Forma exactă a corpului eteric zarathustrian este dedusă.

22.5 Termeni de căutare

Moses horns lotus, two-petalled lotus Moses, Moses Zarathustra etheric body

David și Solomon - cele două linii genealogice

Clasificare: C/D - curentul regal împărțit în liniile lui Solomon și Nathan

Element vizual distinct: Arborele lui Iesei poate fi bifurcat în două ramuri care duc la cei doi copii Iisus; Solomon poate purta simboluri solare, regale și templare.

Steiner tratează cele două genealogii evanghelice ca istorii reale ale două ramuri davidice. Linia lui Solomon pregătește copilul regal purtător al Eului lui Zarathustra; linia lui Nathan pregătește copilul pur.

O pictură distinctă poate arăta arborele genealogic despărțindu-se și reunindu-se, doi David sau doi Iosif/Maria la capătul ramurilor; ori Solomon legat de templu și de înțelepciunea solară.

23.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 114 și GA 123): cele două genealogii ale lui David pregătesc două familii și două organisme complementare.

23.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 123](#)

23.3 Elemente de urmărit în pictură

- Arbore genealogic bifurcat în Solomon și Nathan.
- Două Nașteri ori două familii la capetele ramurilor.
- Templul lui Solomon ca centru geometric sau solar.

23.4 Termeni de căutare

David Solomon Nathan genealogies, two Jesus genealogies

Hiram, Solomon și Regina din Saba

Clasificare: B/C - triunghiul Legendei Templului

Element vizual distinct: Hiram poate fi asociat focului, metalului și geometriei; Solomon revelației preotești; Regina din Saba funcției de recunoaștere și alegerii între cele două curente.

În conferințele despre Legenda Templului, Steiner dezvoltă o compoziție esoterică în jurul lui Solomon, Hiram Abiff și Regina din Saba. Hiram continuă curentul lui Cain și stăpânește artele pământului; Solomon reprezintă înțelepciunea primită de sus.

O imagine poate pune între ei Templul, Marea de Aramă, unelte, foc și forme geometrice. Regina devine pivotul care percepe diferența dintre puterea revelată și creația liberă.

24.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 93): Hiram aparține fiilor lui Cain și transformă materia prin artă, în timp ce Solomon primește înțelepciunea prin revelație.

24.2 Repere GA principale

[GA 93](#); [GA 93a](#)

24.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hiram cu ciocan, foc, metal și compas.
- Solomon cu templul, coroana și raze verticale.
- Regina din Saba între cele două figuri.
- Marea de Aramă ca vas cosmic sau cerc zodiacal.

24.4 Precauție metodologică

Legenda Templului nu trebuie tratată ca relatare biblică simplă; ea este un complex esoteric și masonic reinterpretat.

24.5 Termeni de căutare

Temple Legend Hiram Solomon, Queen of Sheba Hiram Steiner

Iezechiel

Clasificare: A/B - profet al carului cosmic și al celor patru făpturi

Element vizual distinct: Carul, roțile pline de ochi și cele patru chipuri pot fi tratate ca organe ale omului cosmic și ale ierarhiilor, nu ca obiecte mecanice.

Steiner privește viziunile lui Iezechiel ca imaginații provenite dintr-o clarvedere veche. Omul, leul, taurul și vulturul exprimă forțe cosmice și componente ale constituției omenеști.

Roțile și ochii pot deveni sfere de conștiință sau mișcări ale cosmosului. Tronul de deasupra carului sugerează o ierarhie spirituală, nu un vehicul tehnologic.

25.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după conferințele despre Biblie și ierarhii): viziunea carului redă în imagini raportul dintre om, zodiac și ființele spirituale.

25.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 117](#); [GA 122](#); [GA 104](#)

25.3 Elemente de urmărit în pictură

- Patru făpturi dispuse zodiacal în jurul tronului.
- Roți intersectate, luminoase, cu ochi.
- Un corp omenesc cosmic în interiorul carului.
- Ierarhii suprapuse vertical.

25.4 Precauție metodologică

Correspondențele exacte diferă între contexte; trebuie evitată o schemă rigidă fără verificarea conferinței.

25.5 Termeni de căutare

Ezekiel four living creatures Steiner, Ezekiel wheels hierarchies

Daniel

Clasificare: B/D - viziunile epocilor, fiarelor și Fiului Omului

Element vizual distinct: Cele patru fiare pot fi reprezentate ca epoci sau puteri sufletești, iar Fiul Omului ca imagine a viitorului om spiritual.

Steiner folosește profețiile lui Daniel în legătură cu succesiunea culturilor, cu inițierea și cu imagistica apocaliptică. Fiarele nu sunt numai animale istorice, ci forme ale unor puteri care structurează evoluția.

În pictură, ele pot fi conectate la culori planetare, imperii sau componente ale omului. Fiul Omului poate apărea ca arhetip luminos, în contrast cu animalele compozite.

26.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză): imaginile lui Daniel prefigurează limbajul Apocalipsei și transformă istoria în succesiune de forme spirituale.

26.2 Repere GA principale

[GA 104](#); [GA 104a](#); [GA 346](#)

26.3 Elemente de urmărit în pictură

- Patru animale compozite legate de patru epoci.
- Fiul Omului luminos deasupra fiarelor.
- Cornuri, numere și culori folosite sistematic.

26.4 Precauție metodologică

Steiner discută profeția în mai multe contexte; nu toate animalele primesc o singură identificare stabilă.

26.5 Termeni de căutare

Daniel beasts Steiner, Son of Man Apocalypse

Iona

Clasificare: B/D - imagine a inițierii prin trei zile în interiorul unei ființe marine

Element vizual distinct: Balena sau peștele poate deveni înveliș inițiativ, mormânt viu ori imagine a corpului astral în care conștiința se retrage.

În exegeza esoterică, cele trei zile ale lui Iona sunt apropiate de ritmul inițierii și de cele trei zile dintre Golgota și Înviere. Interiorul peștelui devine spațiu al morții și al renașterii.

O reprezentare distinctă poate arăta corpul fizic inert și sufletul lui Iona treaz într-un spațiu cosmic interior, ori poate transforma animalul într-o mandorlă organică.

27.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după ciclurile evanghelice): „semnul lui Iona” indică vechiul proces al inițierii printr-o retragere de trei zile.

27.2 Repere GA principale

[GA 112](#); [GA 123](#); [GA 131](#)

27.3 Elemente de urmărit în pictură

- Peștele ca mandorlă sau cameră inițiativă.
- Iona reprezentat simultan corporal și sufletește.
- Paralelă vizuală între Iona și Hristos în mormânt.

27.4 Precauție metodologică

Transpunerea corp-suflet este dedusă din doctrina inițierii.

27.5 Termeni de căutare

sign Jonah initiation Steiner, three days initiation

Partea II

Sfinți catolici și figuri creștine

Sunt incluse numai personalitățile pentru care Steiner oferă o asociere corporală, aurică, karmică sau imaginativă susceptibilă de reprezentare. Ulfila este păstrat conform cerinței, deși nu este sfânt catolic în sens strict.

Francisc de Assisi

Clasificare: A/C - purtător al unei copii a corpului astral al lui Iisus din Nazaret

Element vizual distinct: Aură sau corp astral albastru, cu o dublură a lui Iisus ȱesută în interior; stigmatete pot fi legate de o suprapunere reală a corpurilor astrale.

Steiner afirmă că Francisc purta în corpul său astral o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazaret. Umilinȱa, devoȱiunea și iubirea sa ar proveni din această structură spirituală, în timp ce Eul său rămânea individual.

O pictură poate arăta o siluetă transparentă a lui Iisus în interiorul lui Francisc, o aură albastră ori raze care transferă forma rănilor și a gesturilor lui Hristos. Aceasta este mult mai specifică decât simpla „imitare a lui Hristos”.

28.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Francisc de Assisi... purta o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazaret în propriul corp astral.” - traducere după GA 109.

28.2 Repere GA principale

[GA 94](#); [GA 109](#) - 6 aprilie 1909; [GA 266/I](#)

28.3 Elemente de urmărit în pictură

- Aură albastră puternică.
- Hristos sau Iisus transparent în interiorul sfântului.
- Contururi corporale suprapuse.
- Stigmatete unite prin raze cu rănilor lui Hristos.

28.4 Termeni de căutare

Francis Assisi astral body Jesus, Francis blue astral body

Elisabeta de Turingia

Clasificare: A/C - purtătoare a unei copii a corpului astral al lui Iisus

Element vizual distinct: O dublură hristică în corpul astral, concentrată în sufletul senzației și exprimată prin milostenie, căldură și lumină afectivă.

Steiner o menționează alături de Francisc ca personalitate în care a fost țesută o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazaret, în special componenta legată de sufletul senzației.

O imagine poate uni gestul carității cu o prezență hristică interioară, poate transforma trandafirii tradiționali într-o aură ori poate prezenta lumina lui Hristos coborând în regiunea inimii.

29.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Elisabeta de Turingia... avea țesută în sufletul senzației o copie a corpului astral al lui Iisus.”
- traducere sintetică după GA 109.

29.2 Repere GA principale

GA 109; GA 109 - 15 februarie 1909

29.3 Elemente de urmărit în pictură

- O siluetă hristică în zona inimii.
- Trandafiri transformați în lumină astrală.
- Aură caldă, afectivă, concentrată în piept și brațe.

29.4 Precauție metodologică

Culoarea exactă nu este prescrisă pentru Elisabeta, spre deosebire de unele descrieri ale lui Francisc.

29.5 Termeni de căutare

Elisabeth Thuringia astral body Jesus

Augustin

Clasificare: A/C - purtător al unei imagini a corpului eteric al lui Iisus

Element vizual distinct: O formă eterică a lui Iisus poate fi țesută în corpul sfântului, mai ales în regiunea memoriei, a vieții și a imaginilor interioare.

Steiner afirmă că Augustin a primit o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazaret. Aceasta ar explica puterea mistică și trăirea interioară care depășeau conflictele Eului și ale corpului astral.

Iconografic, Augustin poate fi reprezentat cu un al doilea corp luminos, vital, în interior, diferit de imaginea astrală a lui Francisc. O astfel de distincție între eteric și astral ar fi un indiciu sofisticat.

30.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„În corpul eteric al lui Augustin era țesută o imagine a corpului eteric al lui Iisus din Nazaret.” - traducere după GA 109.

30.2 Repere GA principale

GA 109 - 6 aprilie 1909

30.3 Elemente de urmărit în pictură

- Dublură luminoasă apropiată de corp, nu aură expansivă.
- Curenți de viață sau verde-albastru în jurul inimii și memoriei.
- Chipul lui Iisus integrat discret în corpul sfântului.

30.4 Precauție metodologică

Culorile etericului sunt o sugestie generală, nu o indicație specifică pentru Augustin.

30.5 Termeni de căutare

Augustine etheric body Jesus Steiner

Toma d'Aquino

Clasificare: C/D - scholastică și legătura karmică cu Aristotel

Element vizual distinct: Poate fi reprezentat împreună cu Aristotel sau cu o dublură antică, iar gândirea sa poate lua forma unor raze geometrice care coboară din lumea spirituală în concepte.

Steiner îl tratează pe Toma ca punct culminant al scolasticii și ca continuare a curentului aristotelic. În ciclurile karmice, relația Aristotel-Toma este interpretată ca succesiune a aceleiași individualități.

O compoziție poate suprapune chipul lui Aristotel peste cel al lui Toma, poate pune între ei o carte sau o rază a inteligenței cosmice și poate diferenția inspirația spirituală de construcția logică.

31.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 74 și ciclurile karmice): gândirea lui Toma continuă, într-o formă creștină, misiunea aristotelică de a coborî spiritualul în concepte clare.

31.2 Repere GA principale

[GA 74](#); [GA 108](#); [GA 237](#); [GA 240](#)

31.3 Elemente de urmărit în pictură

- Dublu portret Aristotel-Toma.
- Raze geometrice sau concepte luminoase în jurul capului.
- Trinitatea ori lumea ierarhiilor deasupra unei construcții logice.

31.4 Precauție metodologică

Identificarea karmică trebuie citată din conferința exactă; nu orice imagine a lui Toma cu Aristotel este neapărat steineriană.

31.5 Termeni de căutare

Thomas Aquinas Aristotle reincarnation Steiner, scholasticism spiritual economy

Dominic și curentul dominican

Clasificare: C/D - purtători medievali ai unor copii ale corpului astral al lui Iisus

Element vizual distinct: Un corp astral hristic poate fi asociat predicării și intelectului, diferit de accentul afectiv franciscan.

Steiner afirmă că numeroase personalități medievale, inclusiv reprezentanți ai ordinelor franciscan și dominican, aveau țesute copii ale corpului astral al lui Iisus. La scolastici, accentul putea cădea asupra sufletului intelectual.

În pictură, Dominic poate fi pus în paralel cu Francisc: aceeași sursă hristică, dar o distribuție diferită a luminii, una afectivă și alta concentrată în cap, carte și cuvânt.

32.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 109): în Evul Mediu, copii ale corpului astral al lui Iisus au fost țesute în sufletele unor franciscani, dominicani și scolastici.

32.2 Repere GA principale

[GA 109](#); [GA 74](#)

32.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos interior proiectat spre carte și predică.
- Lumina concentrată în cap și gât, nu doar în inimă.
- Compoziție paralelă Francisc-Dominic, cu două funcții ale aceluiași curent.

32.4 Precauție metodologică

Steiner nu oferă o fișă corporală individuală pentru Dominic; asocierea este de grup și nivel C/D.

32.5 Termeni de căutare

Dominicans astral body Jesus Steiner, scholastics astral body

Ioana d'Arc

Clasificare: A/C - inițiere naturală prenatală și inspirație mihaelică

Element vizual distinct: Poate fi reprezentată în pânțele mamei între Crăciun și Epifanie, primind impulsul hristic; vocile pot lua forma lui Mihail și a unor curenți ai sufletului poporului francez.

Steiner afirmă că Ioana, născută la 6 ianuarie, a trecut în ultimele zile prenatale printr-o inițiere naturală, fiind saturată de impulsul hristic. Misiunea ei istorică este legată de inspirații suprasensibile.

O imagine distinctă poate combina pânțele matern, steaua Epifaniei, Hristosul cosmic și Mihail. Armura nu este numai militară, ci poate deveni veșmânt al unei misiuni spirituale.

33.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Impulsul hristic se revărsase în Fecioara din Orléans înainte de nașterea fizică, ca printr-o inițiere naturală.” - traducere după GA 159.

33.2 Repere GA principale

[GA 157](#); [GA 159 - 18 mai 1915](#); [GA 171](#)

33.3 Elemente de urmărit în pictură

- Ioana nenăscută într-o mandorlă maternă.
- Steaua Epifaniei sau intervalul celor douăsprezece nopți.
- Mihail ori o sabie meteorică deasupra ei.
- Voci reprezentate ca forme spirituale distincte, nu simple texte.

33.4 Precauție metodologică

Asocierea directă cu Mihail trebuie verificată în contextul fiecărei conferințe; inițierea prenatală este bine atestată.

33.5 Termeni de căutare

Joan of Arc natural initiation, Joan Epiphany Steiner, Joan Michael

Ignațiu de Loyola

Clasificare: A/B - exercițiile vizuale ale lui Hristos ca general suprem

Element vizual distinct: Hristos poate fi imaginat ca rege și comandant militar, în fruntea unor legiuni; discipolul ca soldat al unei armate spirituale organizate temporal.

Steiner descrie exercițiile iezuite ca practici de imaginație foarte concrete. Exercițiantul vede „Regatul lui Hristos”, cu Hristos în avangardă, asemenea unui general care conduce cucerirea lumii.

Acest motiv poate genera o iconografie neobișnuită: Hristos în armură, cu steag, oaste și disciplină militară. Steiner apreciază forța voinței, dar critică materializarea și rigidizarea ahrimanică a impulsului.

34.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„El trebuie să-L simtă pe Hristos ca pe un suveran temporal... generalisimul Iisus.” - traducere după GA 185.

34.2 Repere GA principale

GA 185 - 2 noiembrie 1918; GA 240 - 24 august 1924; GA 346

34.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos ca rege militar sau general.
- Legiuni spirituale, steaguri, ordine și formații geometrice.
- Ignățiu îngenunchat în fața unei hărți ori a unui regat pământesc al lui Hristos.
- O rigidizare întunecată sau ahrimanică în jurul exercițiului.

34.4 Precauție metodologică

Steiner prezintă critic această imaginație. Apariția ei într-o pictură nu dovedește automat adeziune; poate fi și reprezentare tradițională a lui Christus Rex.

34.5 Termeni de căutare

Ignatius Loyola Christ generalissimo, Jesuit spiritual exercises Steiner

Ulfila - Wulfila

Clasificare: C/D - purtător al Cuvântului hristic în limba gotică

Element vizual distinct: Poate fi reprezentat cu litere gotice, o Biblie care emană forme eterice și un Hristos legat de sunetele limbii și de viața liturgică a poporului.

Steiner acordă importanță traducerii gotice a Bibliei și modului în care sunetele limbii puteau purta forțe spirituale. Ulfila apare ca mediator între Cuvântul hristic și sufletul popoarelor germanice.

Nu a fost identificată o descriere directă a aurei sau corpului său. Elementul distinct este mai degrabă relația dintre persoană, alfabet, sunet și Hristos: literele pot deveni forme vii sau curenți care intră în comunitatea liturgică.

35.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 299 și conferințele despre limbi): traducerea lui Ulfila a făcut ca forțe ale Cuvântului să lucreze în sufletul gotic prin sunetele limbii.

35.2 Repere GA principale

[GA 121](#); [GA 299](#); [GA 353](#)

35.3 Elemente de urmărit în pictură

- Litere gotice ieșind din carte ca forme luminoase.
- Hristos sau Logosul deasupra traducătorului.
- O comunitate liturgică unită prin curenți de sunet.
- Alfabetul ca aură în jurul capului sau mâinilor.

35.4 Precauție metodologică

Acesta este un caz de nivel C/D. Nu există, în sursele verificate, o indicație directă că Ulfila trebuie pictat cu Hristos în corpul său astral.

35.5 Termeni de căutare

Ulfila Gothic Bible Steiner, Wulfila language Christ

Partea III

Evenimente creștine majore

Evenimentele sunt tratate ca scene compoziționale. Aici devin deosebit de importante direcția razelor, relația dintre planul fizic și cel suprasensibil, personajele dublate și culorile cosmice.

Buna Vestire

Clasificare: A/B - Gabriel, ereditatea și coborârea unei forțe cosmice în organismul matern

Element vizual distinct: Gabriel poate apărea nu doar ca mesager, ci ca purtător al forțelor lunare și ereditare; raza către Maria poate organiza trupul pentru încarnare.

În concepția lui Steiner, Gabriel este legat de naștere, ereditate și pregătirea corporală. Buna Vestire devine astfel o imagine a legăturii dintre conducerea cosmică și formarea organismului matern.

O reprezentare distinctă poate include Luna, curenți care intră în pânțele, o structură eterică în jurul Mariei și o diferențiere între lumina lui Gabriel și lumina solară a viitorului Prunc.

36.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 152 și GA 229): Gabriel lucrează în forțele încarnării și ale pregătirii corporale.

36.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 152](#); [GA 194](#); [GA 229](#)

36.3 Elemente de urmărit în pictură

- Luna sau semiluna asociată lui Gabriel.
- Raze care intră în pânțele Mariei.
- Formă eterică a copilului înainte de corpul fizic.
- Diferență cromatică între Gabriel-lunar și Prunc-solar.

36.4 Precauție metodologică

Aceste corelații sunt doctrinare; Steiner nu oferă o singură compoziție completă a Bunei Vestiri.

36.5 Termeni de căutare

Annunciation Gabriel heredity Steiner, Gabriel incarnation

Viziția

Clasificare: A/C - trezirea lui Ioan prin curentul Buddha-Iisus

Element vizual distinct: Între cele două femei poate fi pictat un flux suprasensibil, cu copilul Ioan vizibil în pântece și o prezență a Nirmanakaye deasupra Mariei.

Scena nu este numai întâlnirea a două mame. În relatarea lui Steiner, curentul care lucrează deasupra copilului nathanic trezește Eul lui Ilie în embrionul lui Ioan.

Compoziția poate deveni o hartă a transmiterii spirituale: sus Nirmanakaya, la mijloc Maria și copilul nathanic, lateral Elisabeta, iar în interiorul ei Ioan iluminat.

37.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Vezi fișa „Elisabeta și Ioan Botezătorul încă nenăscut” și [GA 114, 20 septembrie 1909](#).

37.2 Repere GA principale

[GA 114](#)

37.3 Elemente de urmărit în pictură

- Rază între cele două pântece.
- Copiii reprezentați transparent în interiorul mamelor.
- Lotus sau prezență budistă deasupra scenei.

37.4 Termeni de căutare

Visitation Steiner Buddha John Baptist

Nașterea Domnului - Imaginația Crăciunului

Clasificare: A - indicație artistică directă

Element vizual distinct: Maria din nori, Pruncul ca Soare, stele în chipul Mariei, Pământul în culorile curcubeului și forțe lunare în veșmânt.

Steiner oferă una dintre cele mai detaliate indicații vizuale ale sale. Privită din cosmos, scena Crăciunului se formează din nori, stele, forțele Pământului, Lunii și Soarelui.

Ieslea istorică este transformată într-o Fecioară cosmică. Pictorul ar putea reda registrele de jos în sus: Pământ și gravitație, Lună și nor, Soare-Prunc, apoi stelele concentrate în chipul Mariei.

38.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Unul dintre capetele din nori se condensează în Soarele de pe brațul Mariei.” - GA 229.

38.2 Repere GA principale

[GA 229 - 6 octombrie 1923](#); [GA 114](#)

38.3 Elemente de urmărit în pictură

- Prunc solar.
- Maria formată din nori.
- Curcubeu interior al Pământului.
- Stele care construiesc fizionomia Mariei.
- Două scene ale Nașterii sau separarea magilor de păstori.

38.4 Termeni de căutare

Christmas Imagination Steiner, cosmic Nativity

Iisus la doisprezece ani în Templu

Clasificare: C/D - trecerea Eului lui Zarathustra

Element vizual distinct: Un Eu, o stea sau o siluetă poate trece de la copilul solomonic la copilul nathanic, iar înțelepciunea bruscă din Templu devine semnul schimbării interioare.

Steiner explică uimirea cărturarilor prin intrarea Eului lui Zarathustra în copilul nathanic. Evenimentul nu este doar maturizare, ci o schimbare a purtătorului individualității.

O imagine poate arăta copilul vorbind în centru, cu o dublură sau un curent care vine dinspre un al doilea copil. Părinții pot avea reacții diferite deoarece aparțin celor două familii.

39.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 114): în momentul Templului, Eul lui Zarathustra trece în copilul Iisus nathanic.

39.2 Repere GA principale

[GA 114](#); [GA 148](#)

39.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două siluete de copil, una fizică și una care se retrage.
- Stea sau rază care intră în copilul din Templu.
- Cărturari luminați de o sursă venită din interiorul copilului.

39.4 Precauție metodologică

Forma transferului este dedusă; schimbarea Eului este doctrinară.

39.5 Termeni de căutare

twelve year old Jesus Zarathustra Ego

Botezul în Iordan

Clasificare: A/C - intrarea Ființei Hristice și porumbelul astral

Element vizual distinct: O Ființă solară coboară în învelișurile lui Iisus; Eul lui Zarathustra se retrage; Duhul Sfânt apare ca porumbel deasupra potirului sau a trupului.

Botezul este punctul în care Iisus devine Hristos-Iisus. Compoziția poate conține simultan ieșirea Eului omenesc, coborârea Ființei solare și manifestarea porumbelului.

Steiner spune că imaginea porumbelului deasupra potirului redă un eveniment real al planului astral. Iordanul poate funcționa ca axă de transformare, nu numai ca apă a ritualului.

40.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Această experiență interioară a fost reprezentată prin Duhul Sfânt ca porumbel plutind deasupra potirului.” - GA 94, 5 noiembrie 1906.

40.2 Repere GA principale

[GA 94 - 5 noiembrie 1906](#); [GA 112](#); [GA 131](#)

40.3 Elemente de urmărit în pictură

- Porumbel deasupra unui potir sau a capului lui Iisus.
- Soare ori Ființă solară coborând.
- O siluetă sau stea care părăsește trupul.
- Mai multe corpuri luminoase concentrice.

40.4 Termeni de căutare

Baptism Jordan Christ Being, dove chalice Holy Spirit

Ispitirea în pustiu

Clasificare: B/D - întâlnirea diferențiată cu Lucifer și Ahriman

Element vizual distinct: Ispititorul nu trebuie să fie o singură figură: poate apărea ca putere luciferică luminoasă și ca putere ahrimanică întunecată, minerală și calculatoare.

Steiner interpretează ispitirile ca întâlnire a lui Hristos cu marile puteri adverse. Unele impulsuri îl îndepărtează de Pământ, altele vor să transforme lumea spirituală în putere materială.

O pictură distinctă poate prezenta două fizionomii: Lucifer frumos și expansiv, Ahriman rigid și pământesc. Pietrele transformate în pâine pot deveni simbol al materializării.

41.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 148 și GA 152): Hristos întâlnește în pustiu forțele care tind să spiritalizeze prematur sau să materializeze existența.

41.2 Repere GA principale

[GA 148](#); [GA 152](#); [GA 159](#)

41.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două ființe adverse diferite.
- Lucifer sus sau aerian; Ahriman jos, lângă pietre.
- Hristos ca echilibru central, nu în luptă fizică.

41.4 Precauție metodologică

Împărțirea fiecărei ispitiri între cele două puteri trebuie verificată în pasajul exact.

41.5 Termeni de căutare

Temptation Christ Lucifer Ahriman Steiner

Nunta din Cana

Clasificare: B/D - transformarea apei în vin ca schimbare a forțelor eterice și a legăturilor de sânge

Element vizual distinct: Apa și vinul pot fi pictate ca două stări cromatice sau eterice, iar Maria poate apărea ca reprezentantă a sufletului poporului sau a vechii legături de sânge.

Steiner interpretează minunea ca semn al trecerii de la vechea organizare a sângelui la impulsul hristic. Vinul este legat de dezvoltarea Eului și de transformarea relației dintre om și elementul eteric.

O reprezentare poate arăta vasele ca organe ale omului, apa devenind roșu-vin printr-un curent care pornește de la Hristos, iar nunta ca unire a două principii cosmice.

42.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 103 și GA 112): primul semn arată transformarea forțelor vechi ale sângelui prin impulsul hristic.

42.2 Repere GA principale

[GA 103](#); [GA 112](#)

42.3 Elemente de urmărit în pictură

- Transformare cromatică vizibilă între apă și vin.
- Șase vase tratate ca organe sau etape.
- Rază hristică ce schimbă substanța.
- Maria asociată unui curent ancestral.

42.4 Precauție metodologică

Corelația exactă a vaselor cu organe sau etape este dedusă dacă nu apare explicit în sursa analizată.

42.5 Termeni de căutare

Wedding Cana Steiner, water wine etheric

Schimbarea la Față

Clasificare: A/B - trei curențe spirituale: Ilie, Moise și Hristos

Element vizual distinct: Hristos ca Soare spiritual în centru, Moise ca adevăr sau Lege și Ilie ca drum sau curent profetic; fiecare poate avea rază și culoare proprie.

Steiner formulează o interpretare triadică a scenei. Discipolii văd în Hristos centrul solar, iar în Moise și Ilie două curențe care pregătesc și mărturisesc evenimentul.

Compoziția poate fi organizată ca triunghi de raze sau ca trei fluxuri care intră în Hristos. Diferențierea cromatică a Legii, profeției și Vieții ar fi un indiciu important dacă este sistematică.

43.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Ilie este calea, Moise adevărul, Hristos viața.” - traducere după GA 93a.

43.2 Repere GA principale

[GA 93a](#); [GA 117a](#); [GA 123](#)

43.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos solar, mai luminos decât o aureolă obișnuită.
- Trei raze sau curenți diferențiați.
- Moise cu lotusul/coarnele și Ilie cu semnul identității sale cu Ioan.
- Triunghi sau axă verticală care unește personajele.

43.4 Precauție metodologică

Culorile exacte nu sunt prescrise în citatul cunoscut; ele trebuie comparate cu alte scheme steineriene înainte de atribuire.

43.5 Termeni de căutare

Transfiguration Elijah Moses Christ Steiner, way truth life

Ridicarea lui Lazăr

Clasificare: A/B/C - inițiere publică și nașterea lui Ioan Evanghelistul

Element vizual distinct: Mormântul devine cameră de inițiere; Lazăr iese ca Ioan, cu simbolurile Evangheliei și cu Cuvântul intrând în el.

Steiner citește cele trei sau patru zile din mormânt ca proces inițiativ. Chemarea lui Hristos nu readuce pur și simplu corpul la viață, ci consacră un martor al Logosului.

Pictura poate arăta simultan moartea vechiului Lazăr și nașterea spirituală a lui Ioan. Vulturul, cartea, potirul sau o aură nouă pot apărea chiar în scena ieșirii.

44.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Cea mai mare minune: inițierea lui Lazăr, transformarea lui în scriitorul Evangheliei lui Ioan.” - GA 112.

44.2 Repere GA principale

[GA 8](#); [GA 112](#); [GA 117a](#)

44.3 Elemente de urmărit în pictură

- Mormântul ca templu sau cameră inițiativă.
- Lazăr și Ioan într-o singură figură.
- Cartea ori vulturul apărând în momentul ridicării.
- Un Cuvânt sau fascicul care intră prin frunte ori inimă.

44.4 Termeni de căutare

raising Lazarus initiation, Lazarus John

Cina cea de Taină și Euharistia

Clasificare: A/B/D - cerc duodecuplu, pâine și vin ca materie spiritualizată

Element vizual distinct: Hristos în centru, apostolii ca zodiac, iar pâinea și vinul ca substanțe în care spiritul intră efectiv; potirul poate fi legat de porumbelul Duhului Sfânt.

Pentru Steiner, actul euharistic arată că materia nu este numai materie, ci poate fi unită cu spiritul printr-un act ceremonial. Grupul celor doisprezece apostoli poate fi organizat ca întreg cosmic în jurul lui Hristos.

O pictură poate utiliza cercul zodiacal, poate face pâinea și vinul luminoase și poate introduce un porumbel deasupra potirului. Masa devine imagine a organismului cosmic.

45.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 131): Euharistia este o dovadă vie a pătrunderii materiei de către spirit și a unirii cu Ființa lui Hristos.

45.2 Repere GA principale

[GA 94](#); [GA 103](#); [GA 131](#); [GA 346](#)

45.3 Elemente de urmărit în pictură

- Apostoli în structură circulară sau zodiacală.
- Pâine și vin cu aure proprii.
- Porumbel deasupra potirului.
- Hristos ca inimă sau cap al unui organism format din apostoli.

45.4 Precauție metodologică

Nu orice dispunere circulară este steineriană; devine relevantă împreună cu alte corespondențe duodecuple.

45.5 Termeni de căutare

Last Supper zodiac apostles Steiner, Eucharist matter spirit

Golgota și Crucificarea

Clasificare: B/C/D - sângele hristic intră în Pământ și transformă aura terestră

Element vizual distinct: Crucea poate fi legată de globul Pământului, iar sângele poate deveni rază sau substanță luminoasă care pătrunde în sol; eclipsele și cutremurul pot avea funcție cosmică.

Steiner consideră Golgota un eveniment cosmic obiectiv. Sângele care curge în Pământ modifică raportul dintre Ființa Hristică și organismul terestru; Hristos devine Spirit al Pământului.

O compoziție distinctă poate arăta curenți care intră în adâncul planetei, aura Pământului schimbându-se sau Soarele și Luna participând la eveniment. Crucea devine axă cosmică.

46.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 103 și GA 152): prin sângele Golgotei, impulsul hristic pătrunde în organismul Pământului.

46.2 Repere GA principale

[GA 103](#); [GA 131](#); [GA 148](#); [GA 152](#)

46.3 Elemente de urmărit în pictură

- Sângele ca lumină care intră în Pământ.
- Globul terestru sub cruce.
- Schimbare de culoare în aura Pământului.
- Soare întunecat și Lună prezente într-o geometrie cosmică.

46.4 Precauție metodologică

Steiner descrie efectul spiritual; forma vizuală a aurei terestre este dedusă.

46.5 Termeni de căutare

Golgotha blood Earth aura Steiner, Christ Spirit Earth

Învierea

Clasificare: A/D - ridicarea Fantomei corpului fizic

Element vizual distinct: Un trup transparent de forțe, cu contur omenesc, se ridică din mormânt; materia grea poate rămâne separată sau poate dispărea.

În GA 131, Fantoma este forma invizibilă, arhetipală a corpului fizic. Prin Înviere, această structură pură se ridică din mormânt și devine germene pentru restaurarea viitoare a omului.

O pictură antroposofică a Învierii poate evita corpul biologic reanimat: Hristos apare ca rețea luminoasă, transparentă, eventual cu materia minerală căzând de pe El.

47.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Din mormânt s-a ridicat Fantoma pură a corpului fizic, cu toate caracteristicile corpului fizic.” - traducere după GA 131.

47.2 Repere GA principale

[GA 131 - 10-13 octombrie 1911](#)

47.3 Elemente de urmărit în pictură

- Corp transparent, energetic sau aproape invizibil.
- Contur de lumină care păstrează anatomia fără opacitate.
- Materia grea rămasă în mormânt.
- Raze care pornesc spre viitoarele corpuri ale omenirii.

47.4 Termeni de căutare

Resurrection Phantom Steiner, transparent body of force

Înălțarea

Clasificare: B/D - retragerea formei hristice din vizibilul fizic în sfera eterică

Element vizual distinct: Hristos nu urcă doar în spațiu, ci trece într-un plan de existență; norul poate fi corp eteric, iar discipolii pot percepe niveluri diferite.

Steiner leagă Înălțarea de trecerea impulsului hristic din prezența fizică într-o activitate supra-sensibilă accesibilă ulterior prin percepția eterică.

Iconografic, norul poate deveni un organism eteric sau o mandorlă de forțe, iar trupul poate pierde treptat opacitatea. Nu este necesară o direcție spațială simplă „în sus”.

48.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după ciclurile hristologice): după perioada aparițiilor, Hristos lucrează din sfera suprasensibilă și pregătește percepția eterică.

48.2 Repere GA principale

[GA 118](#); [GA 131](#); [GA 142](#)

48.3 Elemente de urmărit în pictură

- Trup care devine progresiv transparent.
- Nor cu structură vie, nu vapori decorativi.
- Discipoli privind în niveluri diferite ale aceleiași apariții.

48.4 Precauție metodologică

Acesta este un caz de nivel D: doctrina susține trecerea de plan, dar nu există un desen prescris.

48.5 Termeni de căutare

Ascension etheric Christ Steiner

Pogorârea Duhului Sfânt - Rusaliile

Clasificare: A/B - limbile de foc și nașterea unei conștiințe comunitare

Element vizual distinct: Focul poate forma organe spirituale deasupra capetelor, iar grupul apostolilor poate deveni un singur organism sufletesc în jurul unei prezențe centrale a Sophiei sau Mariei.

Steiner interpretează Rusaliile ca eveniment prin care discipolii dobândesc capacitatea de a comunica dincolo de limbile și particularitățile popoarelor. Forța Duhului Sfânt trezește o conștiință a impulsului hristic.

Limbile de foc pot fi reprezentate ca flori de lotus, organe de percepție sau curenți care unesc grupul. Maria poate ocupa centrul ca imagine a sufletului comunitar și a Sophiei.

49.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 142): la Rusalii, ceea ce fusese trăit inconștient devine cunoaștere inspirată și vorbire universală.

49.2 Repere GA principale

[GA 103](#); [GA 118](#); [GA 142](#); [GA 214](#)

49.3 Elemente de urmărit în pictură

- Focuri ca organe deasupra capului.
- Curenți care leagă apostolii într-un cerc.
- Porumbel, Sophia sau Maria în axa centrală.
- Culori diferite ale limbilor reunite într-o singură lumină.

49.4 Precauție metodologică

Echivalarea limbilor de foc cu lotuși specifici este o deducție și trebuie demonstrată prin context suplimentar.

49.5 Termeni de căutare

Pentecost Steiner, Holy Spirit tongues fire

Apariția Hristosului eteric

Clasificare: B/C - A Doua Venire ca percepție suprasensibilă

Element vizual distinct: Hristos apare în proximitatea Pământului ca formă eterică, fără o nouă încarnare fizică; scena Damascului este modelul.

Steiner afirmă că Hristos nu va reveni într-un trup fizic, ci va deveni perceptibil în lumea eterică. Omenirea ar urma să dezvolte treptat facultatea necesară pentru această întâlnire.

Pictura poate arăta un Hristos transparent în atmosfera Pământului, văzut numai de unele persoane, ori o dublare între planul fizic cotidian și prezența suprasensibilă.

50.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Hristos nu se va mai întrupa niciodată într-un trup fizic.” - traducere după GA 118.

50.2 Repere GA principale

[GA 118](#); [GA 130](#); [GA 152](#)

50.3 Elemente de urmărit în pictură

- Hristos în atmosfera eterică a Pământului.
- Unii oameni Îl văd, alții nu.
- Formă de lumină cu contur, fără greutate corporală.
- Paralelă cu Pavel la Damasc.

50.4 Precauție metodologică

Apariția eterică nu trebuie confundată cu Fantoma Învierii, deși ambele sunt reprezentări non-materiale.

50.5 Termeni de căutare

Christ etheric second coming Steiner

Apocalipsa - Femeia solară, Dragonul, Mielul și Fiara

Clasificare: A/B - sistem complex de imagini suprasensibile

Element vizual distinct: Femeia îmbrăcată în Soare, Luna sub picioare, coroana de douăsprezece stele, Dragonul, Mielul, cele patru făpturi, cei douăzeci și patru de bătrâni și Fiara 666 pot fi pictate ca stări ale evoluției și ale omului.

În GA 104 și GA 346, Steiner tratează imaginile Apocalipsei ca percepții reale ale lumii spirituale și ca hartă a viitorului omenirii. Ele nu sunt simple alegorii literare.

Pentru comparația iconografică sunt importante combinațiile neobișnuite: corpuri umane cu trăsături animale, numere integrate în anatomie, culori planetare, Mielul ca centru solar și Dragonul/Sorat ca puteri distincte.

51.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 104): imaginile Apocalipsei sunt forme reale ale lumii astrale, citite ca evoluție a omului și a Pământului.

51.2 Repere GA principale

[GA 104](#); [GA 104a](#); [GA 346](#)

51.3 Elemente de urmărit în pictură

- Femeia solară cu Luna și douăsprezece stele.
- Mielul central cu șapte coarne sau șapte ochi.
- Fiara cu două coarne asociată lui Sorat și numărului 666.
- Patru făpturi și douăzeci și patru de bătrâni în structuri zodiacale.
- Caii Apocalipsei legați de culori și etape ale conștiinței.

51.4 Precauție metodologică

Fiecare imagine necesită verificarea conferinței exacte; documentul nu fixează aici o singură cheie pentru toate simbolurile.

51.5 Termeni de căutare

Apocalypse Steiner GA104, Woman clothed Sun, Sorat 666

Graalul și Parsifal

Clasificare: B/C - potir, piatră și cale de purificare a sufletului

Element vizual distinct: Graalul poate fi potir și piatră, asociat sângelui lui Hristos, semilunii și Soarelui; Parsifal poate fi legat de o aură care se purifică prin întrebare și compasiune.

Steiner interpretează Graalul ca mister al creștinismului occidental și al transformării corpului eteric și astral. Parsifal trebuie să treacă de la inocență inconștientă la compasiune și cunoaștere liberă.

O imagine distinctă poate combina potirul cu o piatră luminoasă, poate plasa semiluna sub un Soare sau poate lega rana lui Amfortas de vindecarea hristică. Aceste elemente provin din tradiții multiple reunite antroposofic.

52.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 144 și GA 149): Graalul păstrează un mister al sângelui hristic și al purificării corpului sufletesc.

52.2 Repere GA principale

[GA 144](#); [GA 149](#); [GA 112](#)

52.3 Elemente de urmărit în pictură

- Potir-piatră luminos.
- Semilună și Soare în aceeași compoziție.
- Rana lui Amfortas ca rană a corpului astral.
- Parsifal între inocență, întrebare și vindecare.

52.4 Precauție metodologică

Graalul depășește categoria evenimentului biblic și aparține legendei creștine; este inclus deoarece are mare potențial iconografic și legătură directă cu Hristos.

52.5 Termeni de căutare

Holy Grail Steiner, Parsifal Grail

Imaginația de Paști

Clasificare: A - compoziție sezonieră direct descrisă

Element vizual distinct: Rafael apare ca mediator al vindecării, iar procesele cosmice ale primăverii formează o imagine a morții și renașterii.

În ciclul celor patru Imaginații cosmice, Paștile sunt legate de Rafael, de vindecarea organismului și de armonizarea forțelor planetare. Imaginea trebuie trăită dramatic, nu redusă la o diagramă.

În pictură, Rafael poate apărea cu gesturi de vindecare, cu culori mercuriale și cu forțe vegetale care se ridică din Pământ. Hristosul pascal poate fi integrat în ritmul cosmic al primăverii.

53.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 229): Rafael conduce omul spre misterele naturii și cosmosului vindecător în Imaginația de Paști.

53.2 Repere GA principale

[GA 229](#)

53.3 Elemente de urmărit în pictură

- Rafael ca figură a primăverii.
- Verde, mișcare vegetală și curenți mercuriali.
- Legătură între vindecarea trupului și Înviere.

53.4 Precauție metodologică

Steiner pune accent și pe dramă și muzică; o simplă imagine statică nu epuizează Imaginația.

53.5 Termeni de căutare

Easter Imagination Raphael Steiner

Imaginația de Sânziene - Sfântul Ioan și Treimea cosmică

Clasificare: A - compoziție direct descrisă

Element vizual distinct: Uriel în fundal, Spiritul-Tată sus, Mama-Pământ jos, Fiul între ei și Porumbelul luminat deasupra; albastru-argintiu jos și aur cosmic sus.

Steiner descrie la mijlocul verii o Treime care se revelează din procesele cosmice: adâncurile albastre și argintii ale Pământului, aurul înălțimilor, Fiul la mijloc și porumbelul deasupra. Uriel formează fundalul cu privire severă și gest de avertizare.

Această scenă poate produce o Treime foarte diferită de tipurile occidentale sau bizantine. Mama-Pământ poate fi numită Demeter sau Maria, iar brațele lui Uriel pot apărea ca aripi.

54.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Deasupra, Porumbelul; jos, Mama-Pământ; între Tată și Mamă, Fiul... fundalul este Uriel.”
- traducere sintetică după GA 229.

54.2 Repere GA principale

[GA 229 - 12 octombrie 1923](#)

54.3 Elemente de urmărit în pictură

- Uriel roșu-auriu în fundal.
- Brațe-aripi ridicate în avertizare.
- Mama-Pământ albastră și argintie.
- Fiul între principiul patern și matern.
- Porumbel alb deasupra întregii compoziții.

54.4 Precauție metodologică

Această imagine oferă o alternativă documentată la ipoteza trishulei. Nu a fost identificată o indicație sigură că Duhul Sfânt trebuie pictat ca trishula lui Vishnu.

54.5 Termeni de căutare

St John Imagination Trinity Uriel, Uriel Dove Earth Mother

Imaginația de Mihail

Clasificare: A - indicație picturală directă

Element vizual distinct: Mihail cu chip din lumină solară aurie, sabie de fier meteoric și veșmânt auriu-argintiu; Dragonul este format din curenți sulfuroși și flăcări.

Steiner spune explicit că Mihail și Dragonul trebuie pictați potrivit cunoașterii spirituale moderne. Sabia nu este metal obișnuit, ci fier meteoric; Dragonul nu este animal compact, ci se formează din procese sulfuroase.

Figura lui Mihail privește ferm spre exterior. Veșmântul său se formează din argintul Pământului transformat în aur cosmic în timpul verii.

55.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Chipul în strălucire solară aurie... sabia de flacără făurită din fierul meteoric al cosmosului.” - GA 229.

55.2 Repere GA principale

[GA 229 - Imaginația lui Mihail](#)

55.3 Elemente de urmărit în pictură

- Sabie cu aspect de meteorit sau ploaie de stele.
- Veșmânt auriu cu scânteieri argintii.
- Dragon din vapori, sulf și flăcări trecătoare.
- Privire fermă, orientată spre exterior.

55.4 Termeni de căutare

Michael Imagination meteor iron, sulphur dragon Steiner

Partea IV

Ființe spirituale

Această parte include ființele care pot apărea direct în arta religioasă sau pot modifica reprezentarea personajelor și evenimentelor creștine. Ierarhiile sunt grupate pe triade, pentru a evita repetarea mecanică.

Spiritul-Tată

Clasificare: A/D - principiul patern cosmic în Imaginația de Sânziene

Element vizual distinct: Poate fi reprezentat ca principiu al înălțimilor, luminii și auru-lui cosmic, nu neapărat ca bătrân antropomorf.

În Imaginația lui Uriel, Steiner pune sus Spiritul-Tată, jos Mama-Pământ și între ei Fiul. Tatăl este trăit în înălțimile luminoase și în forțele cosmice care coboară.

Această structură poate înlocui figura tradițională a unui bătrân pe tron cu un câmp de lumină, o prezență fără contur sau o formă alcătuită din aur cosmic.

56.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă: Treimea de Sânziene apare din unirea Spiritului-Tată cu Mama-Pământ, Fiul aflându-se între ele - sinteză după GA 229.

56.2 Repere GA principale

GA 229; GA 110

56.3 Elemente de urmărit în pictură

- Câmp auriu fără fizionomie antropomorfă.
- Raze verticale ale înălțimilor.
- Relație polară cu Mama-Pământ albastră.

56.4 Precauție metodologică

Aceasta este o Imaginație sezonieră, nu o definiție dogmatică exhaustivă a Tatălui.

56.5 Termeni de căutare

Spirit Father Uriel imagination

Duhul Sfânt

Clasificare: A/B - porumbel deasupra potirului și foc comunitar

Element vizual distinct: Porumbelul poate pluti deasupra potirului, iar la Rusalii se multiplică în limbi de foc sau organe de percepție.

Steiner afirmă că porumbelul deasupra potirului reprezintă o experiență reală a planului astral. La Botez, această imagine însoțește intrarea Ființei Hristice; la Rusalii, forța Duhului se distribuie comunității.

În Imaginația de Sânziene, porumbelul apare deasupra Treimii cosmice. Aceste trei contexte - Botez, potir și Treime - trebuie comparate în pictură.

57.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„Duhul Sfânt ca porumbel plutind deasupra potirului.” - traducere după GA 94.

57.2 Repere GA principale

[GA 94](#); [GA 112](#); [GA 142](#); [GA 229](#)

57.3 Elemente de urmărit în pictură

- Porumbel deasupra potirului.
- Porumbel în vârful unei compoziții trinitare.
- Limbi de foc ca organe individuale și rețea comunitară.

57.4 Precauție metodologică

Trishula nu este confirmată ca atribut al Duhului Sfânt în pasajele verificate. O asemenea asociere trebuie susținută printr-o sursă distinctă.

57.5 Termeni de căutare

Holy Spirit dove chalice Steiner, Pentecost Steiner

Iahve-Iehova și cei șapte Elohim

Clasificare: B/D - pluralitate solară și focalizare lunară

Element vizual distinct: Șapte ființe pot fi reprezentate lucrând din Soare, iar Iahve ca unul dintre Elohim care acționează din Lună; lumina lunară reflectată poate deveni atribut teologic.

Steiner interpretează Elohimii ca Spirite ale Formei care participă la creația omului. Șase ar continua să lucreze din Soare, iar Iahve se leagă de Lună pentru a conduce ereditatea și conștiința ebraică.

O pictură poate înlocui un singur Creator antropomorf cu șapte centre de lumină, unul reflectat de Lună. Imaginea plurală ar fi foarte distinctă în context creștin.

58.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 122): Iahve este unul dintre cei șapte Elohim și își stabilește locul de acțiune în sfera Lunii.

58.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 122](#); [GA 123](#)

58.3 Elemente de urmărit în pictură

- Șapte sori sau șapte chipuri creatoare.
- Un centru separat în Lună.
- Raze solare reflectate de Lună spre poporul ebraic.
- Legătura Lunii cu ereditatea și nașterea.

58.4 Precauție metodologică

Este o cosmologie antroposofică, radical diferită de reprezentarea creștină obișnuită a lui Dumnezeu.

58.5 Termeni de căutare

seven Elohim Jahve Moon Steiner

Sophia și Anthropos-Sophia

Clasificare: B/C/D - Înțelepciunea cosmică personificată și legată de Maria-Isis

Element vizual distinct: Poate apărea ca figură feminină cosmică suprapusă Mariei, cu stele, carte, voal și curenți care coboară în sufletul omenesc.

Sophia este Înțelepciunea cosmică, iar Anthropos-Sophia poate fi trăită ca o realitate vie care se apropie de omenire. Steiner leagă această temă de Isis, Maria și transformarea sufletului.

În pictură, o Maria poate purta simultan attribute de Isis și Sophia, poate avea o dublură feminină deasupra sau poate fi înconjurată de stele și litere ale înțelepciunii.

59.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 202, GA 209 și GA 260): Anthropos-Sophia nu este numai un concept, ci o realitate spirituală cu care sufletul poate intra în relație.

59.2 Repere GA principale

[GA 202](#); [GA 209](#); [GA 243](#); [GA 260](#)

59.3 Elemente de urmărit în pictură

- Figură feminină cosmică deasupra sau în interiorul Mariei.
- Stele, voal, carte sau litere luminoase.
- Asociere Maria-Isis-Sophia.
- Culori albastre și aurii organizate cosmic.

59.4 Precauție metodologică

Steiner nu oferă un portret unic al Anthropos-Sophiei; multe reprezentări ulterioare aparțin artiștilor antroposofi.

59.5 Termeni de căutare

Sophia Anthroposophia Steiner, Isis Mary Sophia

Arhanghelul Mihail

Clasificare: A - cea mai precisă indicație vizuală arhanghelică

Element vizual distinct: Chip auriu-solar, privire exterioară, sabie din fier meteoric, veșmânt auriu-argintiu și Dragon sulfurii.

Mihail este atât conducător al epocii moderne, cât și protagonist al unei Imaginații cosmice. Elementele sale vizuale sunt descrise direct și în detaliu.

În comparația cu pictura, combinația rară dintre meteoriți, fier, aur-argint și Dragon-vapori este mai relevantă decât simpla prezență a unei săbii.

60.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Vezi citatul și sursa din fișa „Imaginația de Mihail”: [GA 229](#).

60.2 Repere GA principale

[GA 26](#); [GA 194](#); [GA 229](#)

60.3 Elemente de urmărit în pictură

- Fier meteoric și stele căzătoare.
- Aur și argint în veșmânt.
- Dragon vaporos, nu animal compact.
- Privire fermă spre exterior.

60.4 Termeni de căutare

Michael meteor iron Steiner, Michael dragon sulphur

Arhanghelul Gabriel

Clasificare: A/B - arhanghelul iernii, nașterii și eredității

Element vizual distinct: Poate apărea în albul iernii, în forțele Lunii și ale gestației, cu gest protector spre pânțele și spre formele corporale care se pregătesc.

Gabriel este asociat Crăciunului, nașterii și proceselor prin care spiritul își pregătește un corp. În succesiunea arhanghelilor, el precedă epoca lui Mihail.

Vizual, poate fi legat de alb, argintiu, Lună, zăpadă, forme embrionare și veșmânt matern. Diferența față de Mihail trebuie să fie evidentă: Gabriel nu este războinic, ci modelator și protector.

61.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 229): Gabriel intră în timpul Crăciunului și lucrează în procesele de naștere și formare corporală.

61.2 Repere GA principale

GA 152; GA 194; GA 229

61.3 Elemente de urmărit în pictură

- Alb, argintiu și motive lunare.
- Gest spre pânțele Mariei sau spre Prunc.
- Forme embrionare, gemeni și protecție maternă.
- Atmosferă de iarnă cosmică.

61.4 Precauție metodologică

Culorile sunt desprinse din contextul Imaginației de iarnă; nu constituie un cod universal pentru toate reprezentările lui Gabriel.

61.5 Termeni de căutare

Gabriel winter imagination Steiner, Gabriel heredity birth

Arhanghelul Rafael

Clasificare: A/C - arhanghelul primăverii și al vindecării

Element vizual distinct: Poate apărea în verde și lumină mercurială, cu gesturi care armonizează organismul, plantele și planetele; legat și de individualitatea Ilie-Ioan-Rafael.

Rafael conduce Imaginația de Paști și dezvăluie forțele vindecătoare ale cosmosului. El mediază între procesele naturii și organismul uman.

Asocierea numelui arhanghelului cu pictorul Rafael și cu individualitatea Ilie-Ioan creează posibilitatea unor ecouri deliberate între vindecare, Madonă și precursorul lui Hristos.

62.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 229): Rafael îl conduce pe om spre secretele naturii vindecătoare și ale cosmosului vindecător.

62.2 Repere GA principale

[GA 229](#); [GA 238](#)

62.3 Elemente de urmărit în pictură

- Verde, forme vegetale și mișcare de primăvară.
- Gesturi de vindecare în jurul organelor corpului.
- Elemente de compoziție preluate din Madonele lui Rafael.
- Legătură vizuală cu Ilie și Ioan Botezătorul.

62.4 Precauție metodologică

Arhanghelul Rafael și pictorul Rafael nu sunt aceeași entitate; relația vizuală se bazează pe nume, misiune și individualitatea karmică a pictorului.

62.5 Termeni de căutare

Raphael archangel Easter imagination, healing cosmos Steiner

Arhanghelul Uriel

Clasificare: A - figură de lumină a verii și judecată morală

Element vizual distinct: Chip sever roșu-auriu în inteligența luminoasă, corp de lumină, brațe-aripi ridicate, privire în jos spre cristalele albastre și argintii ale Pământului.

Descrierea lui Uriel este extrem de concretă. Figura se formează din inteligența cosmică a verii, privește erorile omenesci înscrise în structurile Pământului și face un gest de avertizare cu brațe asemănătoare aripilor.

Sub el se află albastrul și argintiul cristalelor; deasupra se transformă argintul în aur. În fundalul său apare Treimea de Sânziene.

63.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

„În mijlocul inteligenței strălucitoare apare Uriel... cu brațe ca niște aripi ridicate în avertizare.” - traducere sintetică după GA 229.

63.2 Repere GA principale

GA 229 - 12 octombrie 1923

63.3 Elemente de urmărit în pictură

- Chip roșu-auriu și foarte sever.
- Brațe-aripi.
- Cristale albastre cu strălucire argintie.
- Privire îndreptată în jos.
- Nori aurii ai inteligenței cosmice.

63.4 Termeni de căutare

Uriel summer imagination, Uriel arms wings

Îngerul păzitor

Clasificare: B/D - ființă care poartă biografia omului și lucrează asupra imaginilor somnului

Element vizual distinct: Poate fi reprezentat ca dublură verticală a persoanei, păstrând firul biografic și țesând deasupra corpului în timpul somnului.

În antroposofie, Îngerul însoțește individualitatea de-a lungul vieții și contribuie la conducerea destinului. În timpul somnului, relația dintre Eu, corpul astral și ființa îngerească devine mai directă.

O imagine poate arăta Îngerul ca formă mai mare, situată în spatele omului, cu un fir sau o carte a vieții. Nu trebuie confundat cu simpla imagine sentimentală a unui protector cu aripi.

64.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 110 și GA 182): Îngerul lucrează asupra individualității și poartă impulsuri ale biografiei din lumea spirituală.

64.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 182](#); [GA 224](#)

64.3 Elemente de urmărit în pictură

- Dublură luminoasă în spatele persoanei.
- Fir vertical al destinului.
- Carte, stea sau imagine a întregii biografii.
- Activitate deasupra corpului adormit.

64.4 Precauție metodologică

Forma este dedusă din funcție; Steiner descrie rolul mai mult decât fizionomia.

64.5 Termeni de căutare

guardian angel biography Steiner, angel sleep human

Îngeri, Arhangheli și Arhai

Clasificare: B/D - triada cea mai apropiată de om

Element vizual distinct: Îngerii pot fi legați de individualități, Arhanghelii de popoare și Arhaii de epoci; dimensiunea, poziția și numărul lor pot crește de la persoană la comunitate și timp istoric.

Steiner diferențiază clar funcțiile celor trei ierarhii inferioare. Îngerul conduce omul individual, Arhanghelul sufletul unui popor, iar Arhaiul spiritul unei epoci.

În pictură, aceste funcții pot fi vizualizate prin scări de amploare: o ființă lângă om, una deasupra unei comunități și una care cuprinde un întreg peisaj istoric. Aceasta este o transpunere funcțională.

65.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 110 și GA 121): Îngerii conduc individualități, Arhanghelii popoare, iar Arhaii epoci ale omenirii.

65.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 121](#); [GA 152](#)

65.3 Elemente de urmărit în pictură

- Trei scări de mărime sau trei registre suprapuse.
- Arhanghel deasupra unui popor sau teritoriu.
- Arhai ca atmosferă sau cupolă a unei epoci.

65.4 Precauție metodologică

Steiner nu impune anatomii diferite pentru fiecare rang; mărimea și registrul sunt deducții artistice.

65.5 Termeni de căutare

Angels Archangels Archai Steiner, folk spirits time spirits

Exusiai, Dynamis și Kyriotetes

Clasificare: B/D - ierarhiile formei, mișcării și înțelepciunii

Element vizual distinct: Pot fi reprezentate ca trei ordine cosmice care modelează formele, mișcă sferice și țin înțelepciunea în organisme, mai degrabă decât ca înșeri antropomorfi identici.

Exusiai sunt Spiritele Formei, Dynamis Spiritele Mișcării, iar Kyriotetes Spiritele Înțelepciunii. Ele participă la evoluțiile planetare și la constituirea omului.

O pictură poate folosi geometrii stabile pentru Exusiai, spirale și orbite pentru Dynamis, rețele organice sau lumină ordonatoare pentru Kyriotetes. Aceasta ar fi mai fidelă funcției decât trei grupuri de ființe cu aripi identice.

66.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 110): cele trei ierarhii lucrează ca formă, mișcare și înțelepciune în devenirea cosmică.

66.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 13](#); [GA 132](#)

66.3 Elemente de urmărit în pictură

- Geometrie pentru Exusiai.
- Spirale și orbite pentru Dynamis.
- Structuri organice luminoase pentru Kyriotetes.
- Trei straturi în jurul unei planete sau al corpului omenesc.

66.4 Precauție metodologică

Aceste corespondențe vizuale sunt nivel D și trebuie prezentate ca propunere, nu ca desen al lui Steiner.

66.5 Termeni de căutare

Exusiai Dynamis Kyriotetes Steiner

Tronuri, Heruvimi și Serafimi

Clasificare: B/D - voință, armonie zodiacală și iubire cosmică

Element vizual distinct: Tronurile pot apărea ca foc al voinței, Heruvimii ca făpturi zodiacale cu multiple chipuri, iar Serafimii ca foc sau iubire care înconjoară divinitatea.

În cosmologia lui Steiner, Tronurile oferă substanța de voință a vechiului Saturn, Heruvimii organizează marile armonii cosmice, iar Serafimii se află în sfera cea mai înaltă a iubirii.

Iconografia biblică a roților, aripilor și multiplelor chipuri poate fi reorganizată după aceste funcții. Focul, zodiacul și iubirea radiantă devin mai importante decât anatomia umană.

67.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 110 și GA 132): Tronurile dăruiesc voință, Heruvimii armonizează cosmosul, iar Serafimii poartă iubirea cea mai înaltă.

67.2 Repere GA principale

[GA 110](#); [GA 132](#); [GA 13](#)

67.3 Elemente de urmărit în pictură

- Tronuri ca foc sau curenți de voință.
- Heruvimi cu patru chipuri ori configurații zodiacale.
- Serafimi ca foc alb sau iubire radiantă.
- Ierarhii dispuse în cercuri concentrice.

67.4 Precauție metodologică

Culorile exacte nu sunt fixate universal în sursele citate.

67.5 Termeni de căutare

Thrones Cherubim Seraphim Steiner

Lucifer

Clasificare: A - formă frumoasă, înaripată și expansivă

Element vizual distinct: Lucifer poate fi frumos, tânăr și înaripat, situat deasupra lui Hristos, cu aripi frânte sau cu o formă care se dizolvă în lumină și febră spirituală.

În grupul sculptural, Lucifer nu este monstru grotesc. El exprimă frumusețe, exaltare și desprindere de Pământ. Aproximarea iubirii hristice îl face să cadă prin propria unilateralitate.

În pictură, asocierea răului cu frumusețea radiantă este un indiciu important. Lucifer poate avea cap foarte dezvoltat, aripi și mișcare ascendentă.

68.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 159 și GA 289): Lucifer este reprezentat sus, frumos și înaripat, incapabil să suporte echilibrul iubirii hristice.

68.2 Repere GA principale

GA 107; GA 159; GA 289

68.3 Elemente de urmărit în pictură

- Frumusețe angelică, nu demonism grotesc.
- Poziție deasupra lui Hristos.
- Aripi rupte sau formă care se prăbușește.
- Culori luminoase, febrile, expansive.

68.4 Termeni de căutare

Lucifer Representative Humanity Steiner, Lucifer sculpture Goetheanum

Ahriman

Clasificare: A - formă osoasă, rigidă și mineralizată

Element vizual distinct: Ahriman poate fi plasat jos, în peșteră sau stâncă, cu craniu foarte accentuat, corp contractat și legături cu aurul, mineralele, mașina și calculul.

Steiner îl contrastează plastic cu Lucifer. Ahriman este rece, dens, inteligent și prins în procesele minerale ale Pământului. În sculptură, nu este doar o fiară, ci o inteligență suferindă și rigidizată.

O pictură distinctă poate utiliza muchii, geometrie mecanică, cabluri, cristale sau aur. Poziția sa sub Hristos exprimă legarea de subnatură.

69.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 159): Ahriman apare dedesubt, în domeniul mineral, contractat și prins de propria sa unilateralitate.

69.2 Repere GA principale

[GA 159](#); [GA 177](#); [GA 191](#); [GA 193](#)

69.3 Elemente de urmărit în pictură

- Chip osos și frunte masivă.
- Poziție în peșteră, stâncă sau subsol.
- Cristale, aur, mecanisme sau geometrii rigide.
- Culori reci și corp contractat.

69.4 Termeni de căutare

Ahriman sculpture Steiner, Ahriman mineral gold technology

Asuras

Clasificare: B/D - puteri care atacă direct Eul

Element vizual distinct: Pot fi reprezentate ca forțe care fragmentează sau smulg centrul Eului, mai radicale decât imaginile luciferice și ahrimanice.

Steiner distinge Asuras de Lucifer și Ahriman. Ele ar urmări să distrugă sau să desprindă părți ale Eului, nu numai să îl devieze prin exaltare sau materialism.

Iconografic, pot apărea ca goluri negre, fracturi în aura centrală, forme care absorb lumina sau fragmentează chipul. Aceasta este o deducție din funcția descrisă.

70.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 107): Asuras atacă mai profund decât puterile luciferice și ahrimanice, ținând însăși esența Eului.

70.2 Repere GA principale

[GA 107](#); [GA 266](#)

70.3 Elemente de urmărit în pictură

- Fragmentarea centrului luminos al persoanei.
- Zone de absență sau absorbție a luminii.
- Forme fără chip care atacă Eul.

70.4 Precauție metodologică

Nu există o fizionomie canonică directă; toate elementele sunt nivel D.

70.5 Termeni de căutare

Asuras attack ego Steiner

Sorat

Clasificare: B - demon solar și Fiara cu două coarne

Element vizual distinct: Poate fi legat de cele două coarne, numărul 666, o lumină solară perversă și o fizionomie care imită Mielul, dar inversează impulsul hristic.

Steiner identifică Sorat ca demon al Soarelui și adversar radical al lui Hristos, asociat Fiarei cu două coarne din Apocalipsă. Numărul 666 și multiplii săi apar în interpretarea etapelor influenței sale.

Vizual, este importantă diferența față de Dragonul ahrimanic și de Lucifer. Sorat poate imita forma Mielului prin două coarne, dar cu o lumină arsă sau distructivă.

71.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 104): Fiara cu două coarne și numărul 666 indică puterea solară adversă numită Sorat.

71.2 Repere GA principale

[GA 104](#); [GA 104a](#); [GA 346](#)

71.3 Elemente de urmărit în pictură

- Două coarne care imită Mielul.
- Numărul 666 integrat în formă sau compoziție.
- Soare negru, roșu ars sau lumină distructivă.
- Separare clară de Lucifer și Ahriman.

71.4 Precauție metodologică

Interpretările calendaristice ale multiplilor lui 666 trebuie tratate cu mare prudență și citate exact.

71.5 Termeni de căutare

Sorat 666 Steiner, two horned beast Sorat

Satan și Mammon

Clasificare: B/D - nume funcționale pentru opoziție și puterea materializatoare

Element vizual distinct: Satan poate apărea ca adversar general sau acuzator, iar Mammon ca forță a aurului, banului și densificării; nu trebuie confundați automat cu Lucifer sau Ahriman.

Steiner folosește terminologia biblică și tradițională în contexte diferite, dar sistemul său preferă distincțiile Lucifer-Ahriman-Sorat. Mammon este asociat în special materialismului și forțelor legate de aur și substanță.

În pictură, Mammon poate fi o ființă aurie, metalică sau legată de monede, iar Satan poate avea funcție de opoziție ori acuzare. Identificarea lor cu Ahriman trebuie verificată contextual.

72.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză): Mammon desemnează puteri care leagă sufletul de aur, bogăție și materie, în timp ce numele Satan este folosit mai larg pentru adversar.

72.2 Repere GA principale

[GA 101](#); [GA 104](#); [GA 177](#)

72.3 Elemente de urmărit în pictură

- Aur, monede și forme metalice în jurul lui Mammon.
- Poziție de acuzator sau adversar pentru Satan.
- Diferențiere vizuală de Lucifer și Ahriman.

72.4 Precauție metodologică

Terminologia nu este uniformă. Nu trebuie construită o taxonomie rigidă dintr-un singur pasaj.

72.5 Termeni de căutare

Mammon Steiner, Satan Lucifer Ahriman distinction

Gnomii

Clasificare: A - ființe elementare ale rădăcinii și Pământului

Element vizual distinct: Ființe mici, foarte inteligente, legate de minerale și rădăcini, cu o formă densă, concentrată și uneori grotesc-ascuțită.

Steiner descrie gnomii ca purtători ai eterului vieții și îngrijitori ai rădăcinilor. Ei percep formele plantelor care coboară în Pământ și participă la germinare.

Într-o pictură religioasă, astfel de ființe pot apărea discret în pământ, la rădăcini sau în jurul mineralelor, indicând un strat antroposofic străin iconografiei creștine obișnuite.

73.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 230): gnomii poartă eterul vieții la rădăcină și sunt „moașele” reproducerii plantelor.

73.2 Repere GA principale

[GA 230](#); [GA 98](#)

73.3 Elemente de urmărit în pictură

- Ființe mici în sol și la rădăcini.
- Capete sau chipuri ascuțite, minerale.
- Gesturi de împingere a plantei în sus.

73.4 Precauție metodologică

Formele exacte variază în descrieri și în arta antroposofică ulterioară.

73.5 Termeni de căutare

gnomes plant roots Steiner

Ondinele

Clasificare: A - ființe ale apei și eterului chimic

Element vizual distinct: Forme fluide, schimbătoare, care învăluie frunzele și transportă forțele chimice ale plantei.

Ondinele lucrează în elementul umed și în procesele chimice ale plantelor. Ele nu au individualitatea stabilă a omului și își schimbă forma asemenea apei.

În pictură pot apărea ca siluete translucide în valuri, rouă, izvoare sau în jurul frunzelor. Prezența lor în scene creștine ar fi un indiciu foarte specific.

74.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 230): ondinele poartă acțiunea eterului chimic în plante.

74.2 Repere GA principale

[GA 230](#)

74.3 Elemente de urmărit în pictură

- Siluete feminine sau amorfe în apă.
- Curenți care urcă de la rădăcină spre frunză.
- Transparență, albastru-verde și forme fără contur fix.

74.4 Termeni de căutare

undines chemical ether Steiner

Silfele

Clasificare: A - ființe ale aerului și luminii

Element vizual distinct: Forme aeriene, fine, apropiate de păsări sau aripi, care adună lumina și o conduc spre flori.

Silfele trăiesc în aer și în relația dintre lumină, plante și păsări. Ele poartă eterul luminii spre lumea vegetală.

În pictură pot apărea ca aripi fără corp dens, chipuri în vânt sau curenți luminoși în jurul florilor și păsărilor. Ele pot fi confundate cu îngerii, dar funcția lor este natural-elementară.

75.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă (sinteză după GA 230): silfele poartă acțiunea eterului luminii în florile plantelor.

75.2 Repere GA principale

[GA 230](#)

75.3 Elemente de urmărit în pictură

- Aripi și chipuri în aer.
- Curenți de lumină care intră în flori.
- Asociere cu păsări și respirația atmosferei.

75.4 Precauție metodologică

Trebuie diferențiate de Îngerii: silfele sunt ființe elementare ale naturii.

75.5 Termeni de căutare

sylphs light ether Steiner

Salamandrele - spiritele focului

Clasificare: A - ființe ale căldurii, florii și insectelor

Element vizual distinct: Forme de foc sau căldură care înconjoară florile și insectele, transportând căldura cosmică spre sămânță.

Steiner descrie spiritele focului ca locuitori ai elementului căldură-lumină. Ele adună căldura și folosesc polenul ca „mici nave aeriene” pentru a o conduce spre sămânță.

În pictură pot apărea ca flăcări vii, ființe în jurul albinelor și fluturilor sau curenți roșu-aurii care intră în flori. Asocierea cu aureole de foc trebuie analizată atent.

76.1 Pasaj-sursă sau formulare justificativă

Pasaj-sursă: „Spiritele focului adună căldura și o poartă în florile plantelor.” - sinteză după GA 230.

76.2 Repere GA principale

[GA 230 - 2 noiembrie 1923](#)

76.3 Elemente de urmărit în pictură

- Flăcări cu chip sau gest în jurul florilor.
- Albine și fluturi în aure de căldură.
- Polen reprezentat ca vehicul luminos.
- Roșu-auriu concentrat în sămânță.

76.4 Termeni de căutare

fire spirits salamanders Steiner, pollen little airships

Concluzii metodologice

Cele mai puternice indicii pentru o posibilă influență steineriană nu sunt simbolurile creștine obișnuite, ci **combinațiile rare**: Moise cu lotusul-frunte, Hristos înviat ca trup transparent, două familii ale copilăriei, Buddha deasupra copilului nathanic, Ilie și Ioan cu aceeași fizionomie, Lazăr purtând simbolurile lui Ioan, Francisc cu o dublură astrală a lui Iisus, Mihail cu sabie meteorică și Dragon sulfuriu, Treimea de Sânzienne pe fundalul lui Uriel sau Duhul Sfânt ca porumbel deasupra potirului.

La analiza picturii lui Arsenie Boca este recomandată următoarea scară:

1. **Motiv izolat și tradițional** - valoare probatorie foarte mică.
2. **Motiv rar, dar fără context steinerian** - indiciu de cercetare.
3. **Două sau trei motive rare reunite conform aceleiași conferințe GA** - paralelă semnificativă.
4. **Repetarea sistematică în mai multe scene, plus terminologie sau schițe corespunzătoare** - ipoteză puternică ce merită documentare comparativă.

Bibliografie de lucru

- Rudolf Steiner, **GA 94**, conferințele de cosmologie și Evanghelia după Ioan.
- Rudolf Steiner, **GA 103, 112, 114, 123, 131, 148, 152**, ciclurile hristologice și evanghelice.
- Rudolf Steiner, **GA 109**, *Principiul economiei spirituale*.
- Rudolf Steiner, **GA 110**, *Ierarhiile spirituale și reflectarea lor în lumea fizică*.
- Rudolf Steiner, **GA 104 și 346**, conferințele despre Apocalipsă.
- Rudolf Steiner, **GA 159 și GA 289**, Hristos, Lucifer, Ahriman și grupul sculptural.
- Rudolf Steiner, **GA 229**, cele patru Imaginații cosmice ale anotimpurilor.
- Rudolf Steiner, **GA 230**, ființele elementare și lumea plantelor.
- Rudolf Steiner, **GA 185**, exercițiile iezuite și imaginea lui Hristos ca general suprem.
- Rudolf Steiner, **GA 238-240**, relații karmice și individualități succesive.